

Službeni list

Europske unije

C 120

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Svezak 59.
5. travnja 2016.

Sadržaj

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Odbor regija

116. plenarno zasjedanje, 10. i 11. veljače 2016.

2016/C 120/01	Rezolucija o godišnjem pregledu rasta Europske komisije za 2016.	1
2016/C 120/02	Rezolucija o prijetnji EU-ovom schengenskom području bez granica	4

MIŠLJENJA

Odbor regija

116. plenarno zasjedanje, 10. i 11. veljače 2016.

2016/C 120/03	Mišljenje Europskog odbora regija – Turizam za starije osobe	6
2016/C 120/04	Mišljenje Europskog odbora regija – Inovacije i modernizacija u gospodarstvu ruralnih područja	10
2016/C 120/05	Mišljenje Europskog odbora regija – Pokazatelji teritorijalnog razvoja – BDP i šire	16
2016/C 120/06	Mišljenje Europskog odbora regija – Europska suradnja u području mladih (2010.–2018.)	22

Pripremni akti

ODBOR REGIJA

116. plenarno zasjedanje, 10. i 11. veljače 2016.

2016/C 120/07	Mišljenje Europskog odbora regija – Uključivanje dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada	27
---------------	--	----

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

ODBOR REGIJA

116. PLENARNO ZASJEDANJE, 10. I 11. VELJAČE 2016.**Rezolucija o godišnjem pregledu rasta Europske komisije za 2016.**

(2016/C 120/01)

ODBOR REGIJA,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Europske komisije o Godišnjem pregledu rasta za 2016. te početak europskog semestra 2016. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir (nacrt) izvješća Europskog parlamenta o europskom semestru za koordinaciju gospodarskih politika: Godišnji pregled rasta za 2016. (2015/2285(INI))

Ponovno pokretanje ulaganja

1. ističe da su rast i zapošljavanje u EU-u oslabljeni manjkom ulaganja do kojeg je došlo nakon krize, što narušava konkurentnost i ugrožava gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju; zabrinut je da će produženo razdoblje niskih ulaganja dugoročno smanjiti potencijal rasta zaposlenosti i kvalitete novih radnih mjesta;
2. primjećuje da su se proračunski rezovi negativno odrazili na javna ulaganja u infrastrukturu, kako je nedavno potvrdilo zajedničko istraživanje OR-a i OECD-a ⁽²⁾, kao i na javna ulaganja u obrazovanje, strukovno osposobljavanje, zdravstvo, socijalne usluge, skrb za djecu i usluge stanovanja, u vrijeme kad su privatna ulaganja otežana zbog niskih očekivanja u pogledu tempa rasta gospodarske aktivnosti;
3. naglašava da prepreke privatnim i javnim ulaganjima treba ukloniti na sljedeće načine: dovršenjem unutarnjeg tržišta (posebice u sektoru usluga), provedbom strukturnih reformi usmjerenih na otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i borbu protiv nejednakosti, poboljšanjem regulatornog i poslovnog okruženja, borbom protiv prijevara i sive ekonomije te poticanjem poduzetništva. U tom smislu ističe važnost učinkovitog i djelotvornog korištenja fondova EU-a u partnerstvu s privatnim sektorom kako bi se javnim i privatnim fondovima zajedno ostvario pozitivan učinak na terenu. Uzimajući u obzir namjeru Europske komisije da zapodjene dijalog s državama članicama o utvrđivanju tih prepreka, naglašava potrebu za njihovom posebnom analizom na svim razinama vlasti te za uključivanjem OR-a u taj proces;

⁽¹⁾ COM(2015) 700 završna verzija⁽²⁾ Savjetovanje OECD-a i OR-a s podnacionalnim vlastima o temi „Planiranje infrastrukture i ulaganja na svim razinama upravljanja: aktualni izazovi i moguća rješenja” (studen 2015.).

4. potiče države članice EU-a da uključe svoje lokalne i regionalne vlasti u optimalno iskorištavanje strukturnih fondova, koji u prosjeku predstavljaju oko 14 % ukupnih javnih ulaganja, ali čiji udio prelazi 50 % u devet država članica, kao i u optimalno iskorištavanje Plana ulaganja za Europu (Europski fond za strateška ulaganja), u čijoj se provedbi moraju primijeniti kriteriji fleksibilnosti i komplementarnosti sa strukturnim fondovima kako bi se u potpunosti iskoristili svi investicijski kapaciteti tog plana, kako za javna tako i za privatna ulaganja;

5. podržava proces uzlazne gospodarske i socijalne konvergenције, no naglašava da će se socijalne, gospodarske i teritorijalne nejednakosti prevladati samo uz pomoć teritorijalne vizije koja bi nam omogućila da ostvarimo snažniji pristup odozdo prema gore spajanjem lokaliziranog pristupa politikama s teritorijalnom dimenzijom revidirane strategije Europa 2020. i kohezijskom politikom EU-a usmjerenom na rezultate;

Provedba strukturnih reformi

6. primjećuje da bi predloženi Program potpore strukturnim reformama, nakon što prođe redovni zakonodavni postupak, trebao biti dostupan nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima u skladu s postojećom podjelom ovlasti u državama članicama te ističe da bi se trebao provoditi bez smanjenja financijskih dotacija ESIF-a;

7. naglašava da je izgradnja učinkovitijih administrativnih kapaciteta na svim razinama uprave, uključujući lokalne i regionalne vlasti, od iznimne važnosti za postizanje ponovnog pokretanja dugoročnih ulaganja, strukturnih reformi te odgovorne i učinkovite potrošnje;

Provedba odgovornih fiskalnih politika

8. ističe kako je važno da sve države članice imaju zdravu gospodarsku politiku i stabilne javne financije, kao preduvjet za nužna kratkoročna i dugoročna javna ulaganja;

9. smatra da Godišnji pregled rasta za 2016. pruža snažne argumente Komisiji da razmotri predlaganje fiskalnog kapaciteta za Europsku uniju u cjelini za provedbu protucikličkih politika i ubrzanje oporavka. Taj bi fiskalni kapacitet trebao uvažavati načelo supsidijarnosti te uključivanjem lokalnih i regionalnih vlasti u oblikovanje politika osigurati dovoljnu fleksibilnost za provedbu politika koje su primjerene lokalnim potrebama;

10. ponavlja svoj poziv da se u javno računovodstvo uvede „zlatno pravilo” prema kojem se dugoročna ulaganja ne uvrštavaju u tekuće rashode; u tu svrhu ponovno poziva Europsku komisiju da predstavi Bijelu knjigu koja će se temeljiti na načelima OECD-a za učinkovita javna ulaganja na svim razinama vlasti i kojom će se na razini EU-a utvrditi tipologija kvalitete javnih ulaganja u obračunu javnih rashoda u skladu s njihovim dugoročnim učinkom; potiče na umanjivanje tekućih rashoda u cilju smanjenja poreznog opterećenja kako bi se potaknula privatna ulaganja;

11. ponovno predlaže da se u ocjenjivanje makroekonomskih nejednakosti uključi pokazatelj koji se odnosi na stopu ulaganja;

12. ističe potrebu za fleksibilnošću u provedbi Pakta o stabilnosti i rastu i Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji kako bi se ulagačke sposobnosti lokalnih i regionalnih vlasti potakle, a ne ograničile. Odbor od Komisije očekuje da, nastavljajući se na Komunikaciju iz siječnja 2015. godine, iznese daljnje konkretne prijedloge kako bi taj aspekt uzela u obzir pri provedbi ili eventualnoj reviziji tih sporazuma;

Revizija strategije Europa 2020. i novi pristup održivom razvoju nakon 2020.

13. pozdravlja priznavanje strategije Europa 2020. kao dugoročnog višerazinskog okvira politike; ističe važnost pridavanja teritorijalne dimenzije strategiji; najavljuje da će se OR savjetovati s lokalnim i regionalnim vlastima kako bi se pridonijelo utvrđivanju pokazatelja i ciljeva revidirane strategije Europa 2020., kao i dugoročnije strategije nakon 2020. koju je Europska komisija najavila za 2016. Predlaže se uključivanje nove vodeće inicijative o demografskim izazovima, kao horizontalnog instrumenta, kako bi sva područja koja se suočavaju s različitim demografskim izazovima ostvarila pametan, održiv i uključiv rast;

Europski semestar

14. naglašava da nacionalni programi reformi i preporuke za pojedine zemlje trebaju uključivati teritorijalnu dimenziju kako bi se što je više moguće povećao rast i smanjile teritorijalne nejednakosti;
15. ponavlja svoj poziv Komisiji i Parlamentu da usvoje Kodeks postupanja kojim bi se osigurala strukturna uključenost lokalnih i regionalnih vlasti u europski semestar; ponavlja svoju predanost da iznese konkretan prijedlog o tom pitanju tijekom 2016.; obvezuje se da će zapodjenuti redoviti dijalog s Europskom komisijom, posebno u pogledu europskog aspekta postupka semestra;
16. pozdravlja namjeru bolje integracije europodručja i nacionalnih dimenzija gospodarskog upravljanja u EU-u predstavljanjem Godišnjeg pregleda rasta za 2016. zajedno s preporukama za europodručje na početku ciklusa europskog semestra 2016.;
17. podržava poziv Europskog parlamenta na uključivanje stupa jedinstvenog tržišta u europski semestar zajedno sa sustavom za redovno praćenje i ocjenjivanje integracije jedinstvenog tržišta koji obuhvaća niz kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja, referentne vrijednosti, stručnu reviziju i razmjenu najboljih praksi;
18. pozdravlja činjenicu da Godišnji pregled rasta koji je priredila Komisija dodaje tri socijalna pokazatelja (stopa aktivnosti, nezaposlenost mladih i dugotrajna nezaposlenost) Izvješću o mehanizmu upozoravanja za 2016. čime se odražavaju ciljevi iz članka 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
19. predsjedniku daje uputu da Rezoluciju proslijedi Komisiji, Europskom parlamentu, Vijeću i predsjedniku Europskog vijeća.

Bruxelles, 10. veljače 2016.

*Predsjednik
Europskog odbora regija*
Markku MARKKULA

Rezolucija o prijetnji EU-ovom schengenskom području bez granica

(2016/C 120/02)

EUROPSKI ODBOR REGIJA

- uzimajući u obzir kontinuirano izvanredno stanje uzrokovano migracijama,
 - uzimajući u obzir cilj utvrđen u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji i članku 67. Ugovora o funkcioniranju Europske unije da se građanima EU-a nudi područje slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica;
 - uzimajući u obzir članak 18. Povelje EU-a o temeljnim pravima u kojoj se jamči pravo na azil te odgovarajuće nacionalne i međunarodne obveze država članica EU-a;
1. podsjeća na to da je Schengenski sporazum o slobodnom kretanju osoba, kojim je trenutno obuhvaćeno 26 zemalja, od kojih su 22 države članice EU-a, jedan od najuspješnijih stupova na kojima počiva projekt Europske unije. Schengenski sporazum, uključen u ugovore EU-a, neraskidivo je povezan s jedinstvenim tržištem te predstavlja osnovni element svih četiriju aspekata slobode kretanja unutar Europske unije: robe, usluga, osoba i kapitala;
 2. ističe da su sloboda kretanja i ukidanje unutarnjih granica glavna postignuća europske integracije koja imaju ne samo važan gospodarski, društveni i teritorijalni učinak, već i veliku simboličnu vrijednost za EU i njegove građane jer su izravno povezana s projektom sve tješnje unije naroda Europe;
 3. naglašava da su otvorene unutarnje granice okosnica europskog gospodarstva. S obzirom na to da vrijednost trgovine među državama članicama EU-a iznosi 2 800 milijardi EUR te uključuje 1,7 milijuna prekograničnih radnika i 57 milijuna prekograničnih prelazaka godišnje u cestovnom prijevozu, OR naglašava da bi izmjena uvjeta mobilnosti i razmjene unutar schengenskog prostora imala vrlo značajne posljedice na zapošljavanje i ulaganja u brojnim europskim zemljama; ističe da europsko područje slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica ovisi o odgovarajućoj i zajedničkoj zaštiti vanjskih granica tog područja;
 4. naglašava da lokalne i regionalne vlasti diljem Europske unije imaju koristi od nepostojanja unutarnjih granica na polju gospodarskog razvoja, društvene i kulturne razmjene, prekogranične suradnje, a posebno kad se radi o provedbi programa europske teritorijalne suradnje i uspostavljanju europskih grupacija za teritorijalnu suradnju;
 5. ističe da bi primjena klauzula o ograničenju iz Schengenskog sporazuma i posljedično ograničenje slobode kretanja mogli imati posebno negativne posljedice po ključne ciljeve prekograničnih projekata suradnje;
 6. uviđa golem izazov s kojim su suočeni EU i njegove države članice, kao i njihove regije, gradovi i općine, zbog velikog broja izbjeglica kojima je potrebna međunarodna zaštita te ekonomskih migranata koji nastoje ući u EU na nepropisan način; ponovo ističe da je potrebno osigurati da osobe koje ulaze u EU to čine na zakonit način, što uključuje strog, brz i učinkovit postupak registriranja u skladu s Poveljom EU-a o temeljnim pravima te naglašava da je potrebno izdvajati više sredstava za sigurnost vanjskih granica EU-a i osigurati da osobe koje ulaze u EU to čine na zakonito organiziran način; također primjećuje da je potrebno uložiti sveobuhvatne napore i provesti reforme kako bi se osiguralo da migranti koji stižu u Europu mogu početi raditi i integrirati se; naglašava da se nadzor nad vanjskim granicama schengenskog prostora mora provoditi u skladu s međunarodnim obvezama država članica prema izbjeglicama i Poveljom EU-a o temeljnim pravima, uključujući prava na ljudsko dostojanstvo i nediskriminaciju;
 7. napominje da su trenutni problemi sa schengenskim sustavom djelomično rezultat manjka koordinacije i resursa za upravljanje velikim brojem izbjeglica i migranata koji pristižu te pomanjkanja odgovarajućih političkih poruka o ulasku na zakonit način preko graničnih prijelaza, kao i nedovoljnog uključivanja lokalnih i regionalnih vlasti;

8. naglašava da su zaštita vrijednosti Schengenskog sporazuma i očuvanje stabilnosti schengenskog prostora glavni prioriteti; nadalje, treba ponovo uspostaviti kontrolu nad vanjskim granicama EU-a i ojačati kapacitete upravljanja granicama; ističe da je potrebno smjesta poduzeti mjere za razvoj sustava kojim bi se pratilo kretanje migranata nepropisna statusa u schengenskom prostoru, čime bi se spriječilo da ih tijela vlasti izgube iz vida; napominje da treba ubrzati postupak povratka i ponovnog prihvata u zemlje porijekla onih tražitelja azila čiji su zahtjevi odbijeni;

9. ističe da taj problem iziskuje zajednička rješenja utemeljena na međusobnoj suradnji između svih razina upravljanja jer nekoordinirani odgovori u vidu politika imaju ozbiljne posljedice na druge države članice, njihove regije i gradove te pogoršavaju sveukupne probleme i umanjuju povjerenje građana, koje je već uvelike poljuljano; u tom kontekstu ističe da okrivljavanje pojedinih država ili institucija za trenutačnu situaciju i prijetnje isključenjem pojedinim članicama schengenskog prostora neće doprinijeti pronalaženju trajnog rješenja, a moglo bi predstavljati i opasan presedan čije bi se posljedice mogle dugoročno pokazati izuzetno štetnima po europski projekt; također napominje da Schengenskim sporazumom trenutno nije predviđeno isključenje pojedinih država članica;

10. izražava duboku zabrinutost zbog stalnih poteškoća u provođenju pravila usuglašanih u okviru ugovora EU-a u pogledu zaštite vanjskih granica, pojačanih mjera za sprečavanje i suzbijanje nezakonite migracije i krijumčarenja ljudi, učinkovitih politika povratka, zajedničkih standarda za prihvata i registraciju izbjeglica i tražitelja azila te u pogledu provedbe zajedničke migracijske politike;

11. uvjeren je da ugrožavanje političkog, gospodarskog i društvenog uspjeha Schengenskog sporazuma ponovnim uvođenjem stalnih graničnih kontrola ne može biti odgovor na zahtjeve građana EU-a da im se osigura više sigurnosti i da se zaštiti njihov životni standard; istodobno smatra da je od goleme važnosti građanima pružiti hitne, praktične i odgovorne odgovore;

12. stoga poziva države članice i institucije EU-a da hitno zauzmu konstruktivan stav, da ne podlegnu iskušenju obećavanja nerealno jednostavnih rješenja te da pažljivo ispituju rizike i prednosti svih prijedloga; insistira na tome da je od presudne važnosti blisko surađivati s lokalnim i regionalnim vlastima i građanima objasniti implikacije koje bi ponovno uvođenje granica imalo za njihov svakodnevni život kako bi se ponovno uspostavila vjerodostojnost Europske unije u ovom kriznom trenutku; u tom kontekstu ukazuje na činjenicu da se, prema jasno određenim uvjetima navedenim u Zakoniku o schengenskim granicama (ZSG), privremene granične kontrole ne mogu neograničeno produživati i da je njihovo produženje na najviše dvije godine moguće isključivo u izvanrednim okolnostima, kad je funkcioniranje prostora bez unutarnjih granica ugroženo uslijed konstantnih i ozbiljnih nepravilnosti u kontroliranju vanjskih granica;

13. naglašava da je nužno hitno razraditi zajednički, održiv i ambiciozan europski pristup upravljanju europskim vanjskim granicama, osobito uspostavljanjem žarišnih točaka u trećim zemljama, kako bi se sačuvala sigurnost unutarnjeg schengenskog prostora, osiguralo slobodno kretanje i spriječila ozbiljna kriza vjerodostojnosti EU-a; stoga poziva sve uključene strane da izrade jasne planove i utvrde jasne vremenske okvire za kratkoročna i dugoročna rješenja, uz isticanje potrebe da se utvrdi što podrazumijevaju zajednička odgovornost i mjere utemeljene na solidarnosti, uzimajući u obzir očekivanja, potrebe i sposobnost za integraciju raznih zemalja, regija i lokalnih vlasti, kao i samih migranata;

14. u tom kontekstu podupire sastavljanje zajedničkog EU-ova popisa sigurnih zemalja porijekla, što bi omogućilo brzu obradu zahtjeva za azil građana iz država koje se smatraju „sigurnima” u skladu s kriterijima uspostavljenima u Direktivi o postupcima azila i uz potpuno pridržavanje načela zabrane prisilnog vraćanja, umjesto pribjegavanja neusklađenim nacionalnim popisima koji mogu dovesti do sve većeg snižavanja standarda u pogledu priznavanja statusa;

15. svom predsjedniku daje uputu da proslijedi ovu rezoluciju Europskoj komisiji, Europskom parlamentu, Vijeću i predsjedniku Europskog vijeća.

Bruxelles, 11. veljače 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

MIŠLJENJA

ODBOR REGIJA

116. PLENARNO ZASJEDANJE, 10. I 11. VELJAČE 2016.

Mišljenje Europskog odbora regija – Turizam za starije osobe

(2016/C 120/03)

Izvjestiteljica: Annemiek JETTEN, gradonačelnica Sluisa (NL/PES)

PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

1. ističe da je među starijim stanovništvom potrebno utvrditi različite skupine te definirati njihove želje i potrebe u pogledu tržišne ponude kako bi se razvili prilagođeni poslovni planovi koji bi osigurali najbolji mogući razvoj turizma prilagođenog starijim osobama u EU-u, usmjeren na turističku ponudu i za grupe i za pojedince; također naglašava da je potrebno utvrditi različite prepreke na koje mogu naići stariji turisti (povezane, primjerice, s poznavanjem jezika, dostupnosti informacija, organizacijskim poteškoćama, diskriminacijom s obzirom na dob, dostupnosti zdravstvene skrbi i hitne pomoći, putnim osiguranjem itd.) kao i predložiti načine i sredstva za prevladavanje tih prepreka;
2. ističe da je od iznimne važnosti da se u budućnosti odredi dobna skupina ili uspostavi jedinstvena definicija turizma za osobe starije životne dobi s ciljem da se omogući praćenje i realizacija komparativnih studija kako bi se **u najvećoj mjeri** iskoristio potencijal koji nudi taj segment tržišta u punom usponu;
3. naglašava da je nužno raspolagati početnim tržištem velikih razmjera, putem (uvođenja) **brzog interneta** u cijeloj Europi, kako bi se zainteresiranim regijama pružile sve mogućnosti da razviju i **osiguraju** strateški održivu i konkurentnu (turističku) prednost. Od toga bi **korist** posebice imala mala i srednja turistička poduzeća;
4. poziva Komisiju da turizmu za starije osobe dodijeli središnje mjesto u **Digitalnom programu za Europu** kao mehanizmu za prevladavanje digitalnog jaza;
5. smatra da politika namijenjena **turizmu za starije osobe iziskuje cjelovit pristup**. Posebno bi lokalne i regionalne vlasti trebale razmisliti o **međusektorskom pristupu** koji bi povezao različite organizacije aktivne, primjerice, na području zdravstvene skrbi, fizičke pristupačnosti ili prijevoza;
6. svjestan je važnosti uspostave **europske baze podataka** koja bi sadržavala sve podatke o toj skupini starijih, većinom samostalnih osoba koje raspolazu znatnim financijskim sredstvima. U sklopu tog sistemskog okvira mogle bi se provesti analize i razraditi pokazatelji koji bi na učinkovit način pokazali kako porast broja starijih osoba utječe na ponudu pružatelja turističkih usluga u pogledu turističkih destinacija, prijevoza, smještaja, komercijalne infrastrukture, pružatelja informacija i medija koji turistima nude prijedloge i informacije koje mogu znatno doprinijeti njihovom osobnom turističkom doživljaju. Imajući u vidu porast turizma starijih osoba, takva će baza podataka imati sve veću važnost;

7. podsjeća na ciljeve europske politike na području turizma iz 2010.⁽¹⁾: poticanje „održivog, odgovornog i visokokvalitetnog turizma”, kao i s time povezanog porasta broja radnih mjesta i socijalnog razvoja u EU-u;

8. poziva Europsku komisiju da turističkom razvoju dodijeli veća sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, nakon što procijeni potrebe lokalnih i regionalnih vlasti. Osim toga, Komisija bi mogla omogućiti financijsku potporu time što bi nastavila program Calypso, osigurala da se turističkim poduzećima u okviru programa COSME posveti posebna pažnja i uspostavila program Erasmus+ za starije osobe. Imajući u vidu potencijal tog sektora u smislu stvaranja radnih mjesta, promicanje turizma trebalo bi, posebice u pogledu MSP-a, postati jedan od glavnih prioriteta višegodišnjeg okvira za razdoblje nakon 2021. godine;

9. naglašava da je pristupačnost ključna kako bi se osiguralo nesmetano odvijanje bilo koje turističke aktivnosti, posebice za starije osobe, s obzirom na to da je za njih pristup turističkim destinacijama i mjestima od interesa (hotelima, toplicama itd.) održivim, udobnim i povoljnim prijevoznim sredstvima prilagođenima različitim dobnim skupinama turista preduvjet za to da se uopće zapute na putovanje. Stoga bi bilo poželjno povezati pružatelje usluga prijevoza, poput zračnih kompanija, kompanija za brodski i autobusni putnički prijevoz, željezničkih prijevoznika i kompanija za kružna putovanja, kako bi među sobom uspostavili suradnju s ciljem osiguravanja intermodalnosti među različitim načinima prijevoza, čime bi se starijim osobama omogućilo da jednostavno i lagodno stignu do svojih turističkih odredišta, uključujući i udaljene regije;

10. podržava, u tom kontekstu, prijedlog Međuskupine Europskog parlamenta za razvoj europskog turizma da se 2018. godina proglasi **Europskom godinom turizma**. U okviru toga treba zahtijevati da se veća pažnja posveti objektima namijenjenim starijim osobama i promicanju turizma tijekom niske i srednje sezone;

11. upozorava na to da turistički sektor ima ključan značaj za brojne regije Europe, zahvaljujući prihodima koje ostvaruje i radnim mjestima koja stvara, te ističe da je nekim regijama čak i neophodan kako bi promicale i održale konkurentsku prednost. Turizam posjeduje znatan potencijal za rast te je izravno i neizravno povezan s brojnim gospodarskim, društvenim i kulturnim djelatnostima. Često je pokretač koji omogućuje da se na cjelovit, strateški i održiv način ojača konkurentnost regija. Lokalne i regionalne vlasti u tome imaju ključnu ulogu. Stoga je od najveće važnosti na najbolji način iskoristiti njihovo znanje i iskustvo, poticanjem lokalne i regionalne suradnje na europskoj razini;

12. podsjeća da starije osobe doprinose procvatu europskog sektora turizma u mjeri koja nije zanemariva te da predstavljaju ogroman tržišni potencijal. Nadalje, može se primijetiti da kupovna moć europskih građana starijih od 65 godina već premašuje tri bilijuna eura te da će se broj osoba sa zdravstvenim poteškoćama povezanim s dobi povećati sa 68 milijuna 2005. na 84 milijuna 2020. godine. Trenutačno je više od 128 milijuna građana Europske unije staro između 55 i 80 godina, što predstavlja oko 25 % ukupnog stanovništva. Međutim, 41 % europskih građana iz 28 država članica nije nikad putovalo izvan granica svoje zemlje, a sedam od deset starijih osoba putuje isključivo unutar svoje zemlje;

13. primjećuje da takav demografski razvoj znatno utječe na turističku potražnju, a time i na tržište rada. Pokazalo se da je turistička industrija kudikamo otpornija na vanjske šokove ili krize nego što se pretpostavljalo. U trenutnom gospodarskom kontekstu potrošnja povezana s razonom i turizmom i dalje je velika. Turizam je djelatnost koja zahtijeva veliku količinu radne snage. On znatno doprinosi stvaranju radnih mjesta i socijalnom razvoju te mu treba posvetiti veću pažnju u sklopu budućeg višegodišnjeg okvira;

14. upozorava na brojne izazove s kojima se turistička industrija susreće, kao što su: (a) promjena demografske strukture; (b) digitalne tehnologije; i (c) diversifikacija turističke ponude. Svjetska konkurencija oslabila je konvencionalne komercijalne strategije, u korist strategija koje omogućuju turistima dostupnije i fleksibilnije pružanje usluga;

15. uvjeren je da su visoka kvaliteta, održivost, stalne inovacije i dobro osposobljeno osoblje ključni faktori za razvoj turizma prilagođenog starijim osobama;

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A52010DC0352>.

16. stoga predlaže da se u okviru regionalnih operativnih programa utvrdi značaj demografskog izazova na nacionalnoj i regionalnoj razini. Ti se operativni programi naročito tiču konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP), radnih mjesta i tržišta rada te socijalne uključenosti. Taj pristup može imati odlučujuću ulogu u borbi protiv sezonske nezaposlenosti te može pokrenuti zapošljavanje u sektoru turizma;

17. primjećuje da bi, kako bi produžili lokalnu i regionalnu turističku sezonu, tvorci politika trebali – unutar posebnih dobnih skupina, ali i izvan tih kategorija – uzeti u obzir i posebne skupine koje povezuju zajednički interesi poput kulturnog nasljeđa, povijesti, obrazovanja, religije, sporta i rekreacije;

18. primjećuje da zdravstveni turizam predstavlja sve veći udio turističkog sektora EU-a te stoga treba podržati njegove dvije dimenzije, medicinsku zdravstvenu skrb i wellness turizam. Od ključnog je značaja, posebice iz perspektive regija, promicati konkurentnost te europske destinacije pretvoriti u destinacije zdravstvene izvrsnosti s ponudom s visokom dodanom vrijednosti. Zdravstveni turizam postaje segment tržišta s najbržim rastom u turističkoj industriji, posebice među starijim osobama kojima je zdravstvena skrb jedan od glavnih poticaja za putovanja;

19. uvjeren je da poboljšanje digitalnih tehnologija s ciljem omogućavanja bržeg pristupa ICT-u doprinosi ostvarenju niza ciljeva, među kojima je i turizam za starije osobe, te se može povezati s glavnim prioritetima Europske unije. Olakšavanje pristupa tehnološkoj infrastrukturi znatno će doprinijeti „seniorizaciji” raspoložive kupovne moći, koja danas velikim dijelom pripada osobama starijim od 50 godina (gospodarski potencijal srebrnog gospodarstva);

20. uviđa važnost gastronomskog turizma za stvaranje održivih radnih mjesta, regionalnog rasta i kohezije, s obzirom na to da više od trećine izdataka turista otpada na hranu;

21. preporučuje da lokalne i regionalne vlasti u okviru operativnih programa posvete pažnju sljedećim mjerama: preuzimanju participativne uloge, poticanju javno-privatnog partnerstva, uspostavi mreže te promicanju i razvoju turizma za starije osobe. Stoga bi organizacija komunikacijskih aktivnosti kojima se ističe komercijalni potencijal turizma za starije osobe također trebala biti jedan od glavnih prioriteta lokalnih i regionalnih vlasti;

22. primjećuje da tržište turizma za starije osobe nije homogeno. Građani starije životne dobi heterogena su skupina, koju čine pojedinci s različitim potrebama, pobudama i očekivanjima. Starije su osobe izložene opasnosti od društvene izolacije, a turizam im pruža mogućnost da uspostave nove društvene kontakte. Studije pokazuju ne samo da su starije osobe koje sudjeluju u turističkim aktivnostima boljem zdravlja, a time i manje ovisne o uslugama njege, nego i da aktivno biraju destinacije kako bi iskoristile kvalitetne zdravstvene usluge i usluge skrbi;

23. preporučuje dugoročno povezivanje s Europskim inovacijskim partnerstvom za zdravo starenje u pogledu promicanja mobilnosti, sigurnosti, pristupačnosti javnih prostora, zdravstvene skrbi i socijalnih usluga;

24. podsjeća institucije EU-a i države članice da lokalne i regionalne vlasti imaju važnu ulogu u usklađivanju sektorskih politika na područjima poput prometa, njege te urbanističkog prostornog planiranja i ruralnog razvoja. Ti sektori izravno i neizravno utječu na lokalni turistički sektor, koji čine mala i srednja obiteljska poduzeća;

25. slaže se da lokalne zajednice trebaju iskoristiti mogućnosti koje turizam pruža u pogledu razvoja „pametnih gradova” te da je važno osloniti se na pojedinačne vještine malih i srednjih poduzeća (MSP) i podržati ih. Ta bi podrška mogla obuhvaćati više aktivnosti namijenjenih podizanju svijesti, primjerice razvoj kapaciteta s ciljem olakšavanja pristupa informacijama o mogućnostima financiranja, koordinaciju partnerstava koja se tiču europskih projekata, na primjer podupiranjem projekata povezivanja, pokretanje zajedničkih projekata na temelju lokalnih i regionalnih dobrih praksi na području olakšavanja pristupa informacijama, prometne infrastrukture i proizvoda prilagođenih potrebama svih dobnih skupina;

26. poziva donositelje političkih odluka da:

— uspostave cjenovno pristupačnu i raznoliku turističku ponudu,

- prikupe najbolje prakse među udrugama starijih osoba te da ih prošire, primjerice uvođenjem programa razmjene za starije,
- razviju turističke proizvode cjenovno pristupačne starijim osobama,
- pomognu malim i srednjim poduzećima u turističkom sektoru da surađuju kako bi grupirali i promicali turističke usluge u svojoj regiji,
- pospješe napore da se starijim osobama olakša prekogranično putovanje;
- poštuju načelo supsidijarnosti, u skladu s člankom 195. UFEU-a u kojem se navodi da EU ima samo pomoćnu nadležnost u pitanjima koja se tiču turizma;

27. primjećuje da su sustavi rezervacije, društveni mediji i elektroničke tržnice samo neki primjeri turističkih aplikacija prisutnih na internetu. Lokalne vlasti mogu se također opredijeliti za iskorištavanje moderne komunikacijske tehnologije, uključujući tražilice koje korisnicima nude transparentnost kako bi starije osobe shvatile kakvu kvalitetu mogu očekivati po kojoj cijeni. Međutim, ne poznaju sve osobe starije životne dobi toliko dobro internetske sustave rezervacija i stranice s recenzijama. Zbog digitalnog jaza starije se osobe ponekad više oslanjaju na tradicionalne načine rezerviranja i na osobni kontakt, između ostalog s putničkim agencijama. Kako bi se starijim osobama omogućilo da iskoriste digitalne mogućnosti, lokalne i regionalne vlasti mogle bi, na primjer, ponuditi tečajeve namijenjene starijim osobama;

28. Smatra da društvena povezanost „može pomoći starijim osobama da ostanu zdrave, samostalne i aktivne na radnom mjestu ili u svojoj zajednici”. To se može postići promicanjem društvenih mreža i uključivanjem dionika (posebice istraživačkih centara, privatnih IT poduzeća, civilnog društva te lokalnih zajednica) u osmišljavanje i razvoj tehnoloških sučelja i primjenu općeg koncepta uspostave zajednica prilagođenih starijim osobama;

29. svjestan je da se učinak digitalne interakcije između zainteresiranih strana znatno promijenio te naglašava važnost europske baze podataka. Kako bi se maksimalno iskoristili postojeći instrumenti, Virtualni turistički opservatorij mogao bi predstavljati bazu podataka o turizmu za starije osobe. U tom pogledu je, međutim, potrebno utvrditi tko će biti nadležan za razvoj modela i prikupljanje podataka za pokazatelje;

30. napominje da je uslijed povećanja troškova zdravstvene skrbi poraslo zanimanje za temu starenja i uspostavu **međusektorskih partnerstava**. Stoga bi inicijative za e-zdravstvo mogle vrlo pozitivno utjecati na razvoj turizma za starije osobe. Stariji turisti kao drugi najvažniji razlog za neodlazak na putovanje redovito navode zdravstveno stanje. Pruži li im se e-pristup kvalitetnoj skrbi izvan njihova prebivališta, to bi moglo odagnati ili umanjiti njihove strahove i učiniti ih odvažnijima u slobodno vrijeme. Istodobno, putovanja u područja s blažom klimom i izloženost novim iskustvima mogu razbiti rutinu i imati pozitivan učinak na zdravlje;

31. naglašava važnost direktive o prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti te poziva regionalne i nacionalne vlasti da poboljšaju pristup informacijama o zdravstvenim uslugama u inozemstvu za starije osobe kako bi one mogle donijeti informiranu odluku o postupcima liječenja i njege te putovati unutar EU-a bez bojazni za svoje zdravlje;

32. zagovara veću mobilnost, pokretanje inicijativa sigurnosti i veću opću dostupnost javnih prostora za sve dobne skupine. Ključno je uspostaviti snažne veze između turizma za starije osobe s jedne strane i Europskog inovacijskog partnerstva za aktivno i zdravo starenje s druge strane;

33. podupire ideju pokretanja Europskog sporazuma gradonačelnika za demografske promjene i zahtijeva da se turizam prepozna kao važno područje politike koje može doprinijeti poticanju inovacije, doprinijeti zdravom i aktivnom životu te poduprijeti međugeneracijsku solidarnost.

Bruxelles, 10. veljače 2016.

*Predsjednik
Europskog odbora regija*
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Inovacije i modernizacija u gospodarstvu ruralnih područja

(2016/C 120/04)

Izvjestitelj: Randel LÄNTS, član gradskog vijeća Viljandija (EE/PES)**I. KONTEKST**

1. Strategija Europa 2020. usmjerena je uglavnom na male i velike gradove kao pokretače gospodarskog rasta. Međutim, neće biti moguće ostvariti ciljeve te strategije i očuvati teritorijalnu koheziju ako se ne iskoristi ukupan potencijal, uključujući i potencijal ruralnih područja.
2. Ruralna i prijelazna područja predstavljaju 91 % teritorija EU-a, u njima živi 60 % stanovništva EU-a, ostvaruje se 43 % bruto dodane vrijednosti te nalazi 56 % svih radnih mjesta u EU-u.
3. Ruralnim načinom života čuva se bogata kulturna, arhitektonska, prirodna, društvena, gastronomska i gospodarska baština. Ruralna područja stoga su od velike važnosti za nove političke pristupe poticanju održivog razvoja i teritorijalne kohezije.
4. Mnoga ruralna područja u Europskoj uniji suočena su sa sličnim problemima: otežanom fizičkom dostupnošću, udaljenošću od centara u kojima se donose odluke, istraživačkih centara i obrazovnih ustanova, kao i nedostatnom tehničkom infrastrukturu, što dodatno produbljuje tehnološki jaz. Stopa zaposlenosti niža je u ruralnim područjima, a u njima se stvara i manje radnih mjesta. Ruralna područja istodobno imaju i niz prednosti: prirodu, ugodno životno okruženje, čistiji okoliš i još mnoge druge dobre strane.
5. Međutim, treba napomenuti da se ruralna područja zbog svojih obilježja i problema mogu međusobno znatno razlikovati. Neka od njih pogođena su depopulacijom i starenjem stanovništva, kao i niskom gustoćom naseljenosti i rastrkanosti naselja, dok se u prigradskim područjima osjeća sve veći pritisak zbog povećane potražnje za građevinskim zemljištem i demografskog razvoja. Neka su zbog smanjenih poljoprivrednih aktivnosti pogođena gospodarskom recesijom, dok su druga sve uspješnija zbog kvalitete svojega prirodnog okruženja ili drugih odlika životnog okruženja te zahvaljujući turizmu i/ili imigracijama. Neka imaju relativno dobru cestovnu mrežu te dobru informacijsku i komunikacijsku infrastrukturu, dok su druga relativno izolirana. Neka su smještena na kopnu, dok se druga nalaze u otočnim regijama koje trebaju prevladati teškoće svojstvene otocima. Ono što im je zajedničko jest da je stupanj razvoja ruralnih područja niži od stupnja razvoja cijelog EU-a te osobito gradskih područja, kao i da se taj jaz sve više povećava.
6. U svakom slučaju, europsko zakonodavstvo priznaje da je za određene tipove ruralnih područja, primjerice za planinska i rijetko naseljena područja, potreban pristup kojim će se obuhvatiti kako njihova ograničenja tako i njihov razvojni potencijal.
7. Održavanje visoke kvalitete javnih ili privatnih usluga često zahtijeva značajan politički, građanski i financijski napor i veću solidarnost između urbanih i ruralnih područja. Istodobno razvoj javnih usluga ili proizvoda predstavlja novi poduzetnički izazov. Na primjer, uvjetima za sklapanje ugovora o javnoj nabavi može se poticati poduzeća da traže inovativna rješenja i slično.
8. Sredstva dostupna u okviru ZPP-a smanjena su u usporedbi s prethodnim razdobljem za 11,1 %. Već 11 država članica odlučilo se nadoknaditi tu razliku prebacivanjem sredstava iz prvog u drugi stup, a pet država članica, od kojih četiri iz srednje i istočne Europe, koje primaju izravna plaćanja ispod prosjeka EU-a, odlučilo se na obratni korak. Međutim, ta su sredstva i dalje uglavnom usmjerena na ostvarivanje prihoda, a ne na modernizaciju i poticanje ruralnih područja.

9. Istinska razvojna politika za ruralna područja ne može se zamisliti bez uzimanja u obzir svih dionika. Europske institucije, države članice te regionalne i lokalne vlasti trebale bi u programima ruralnog razvoja dovoljno pozornosti posvetiti socijalnoj uključenosti, borbi protiv siromaštva i promicanju gospodarskog rasta u ruralnim područjima. Smanjenje sredstava lokalnih i regionalnih vlasti uvelike otežava financiranje tih prioriteta.

10. Za program LEADER predviđeno je samo 6 % proračuna EPFRR-a, što u nekim državama članicama možda neće biti dovoljno za ponovno pokretanje ulaganja. U međuvremenu je od 1991. godine posredstvom programa LEADER stvoreno 150 000 radnih mjesta, a taj je program važan instrument kojim se potiče zapošljavanje i pridonosi održavanju i razvoju gospodarskih i društvenih struktura u ruralnim područjima.

11. Uz povećanje iznosa sredstava trebalo bi proširiti i opseg lokalnog razvoja kako bi se obuhvatili svi projekti za poticanje gospodarskog i socijalnog razvoja u ruralnim područjima. Treba podupirati suradnju malih proizvođača radi jačanja njihovih proizvodnih kapaciteta, povećanja učinkovitosti lokalnih tržišta, svladavanja problema povezanih s kratkim lancima opskrbe te poticanja razvoja proizvoda i zajedničkog ulaska na tržište. Aktivnostima te vrste također se može jačati suradnja s regionalnim ustanovama za obrazovanje i strukovno osposobljavanje te podržavati mreže LEADER-a i druge oblike suradnje na lokalnoj razini.

12. U jednoj studiji Glavne uprave za regionalnu politiku Europske komisije o poticanju lokalnog razvoja u okviru kohezijske politike, najboljim praksama i budućim političkim opcijama preporučuje se osnivanje platforme za usklađivanje lokalnog razvoja čija bi zadaća bila integracija lokalne dimenzije razvoja u strategiju „Europa 2020.“. Platforma bi trebala biti posvećena pojednostavljenju postupaka i ispitivati usklađenost različitih sektorskih politika. U praksi bi platforma trebala imati oblik međusektorske radne skupine Europske komisije, koja bi eventualno mogla biti proširena sudjelovanjem predstavnika drugih institucija EU-a.

13. Kao što je naglašeno u raznim studijama, mreže za ruralni razvoj daju sve veći doprinos razvoju ruralnih zajednica i promicanju inovacija u tom okruženju s obzirom na to da su u mogućnosti pružati savjete i informacije za razvoj kreativnih rješenja za lokalne probleme, razmjenjivati pouke i pozitivna iskustva s članovima te pronalaziti izvore financiranja. Zbog toga Odbor pozdravlja uspostavljanje Europske mreže za ruralni razvoj i Europskog partnerstva za inovacije, u skladu s člancima 52. i 53. Uredbe br. 1305/2013.

14. U prethodnom programskom razdoblju 2007. – 2013. za poticanje ruralnog razvoja izdvojena je 91 milijarda EUR iz sredstava EPFRR-a te 85 milijardi EUR iz drugih strukturnih fondova. Međutim, nova Uredba o EFRR-u usmjerena je prije svega na urbana područja, dok se ruralna područja u njoj čak i ne spominju. Stoga se postavlja pitanje ima li drugih istinskih mogućnosti za sufinanciranje razvojnih projekata u ruralnim područjima iz ostalih strukturnih fondova (posebno EFRR-a i ESF-a), s obzirom na činjenicu da je većina mjera predviđenih Uredbom o EPFRR-u namijenjena poljoprivredi.

15. Potrebno je razmisliti i o suradnji između fondova kako bi se primjenom posebnih sredstava rješavali problemi područja s niskom gustoćom naseljenosti i teškim i trajnim demografskim poteškoćama.

16. Nedavni pregled provedbe operativnih programa pokazuje da se za sada samo 22,6 milijardi EUR iz EFRR-a izdvaja za ruralna područja. To je samo 11 % ukupnog proračuna EFRR-a.

17. Treba naglasiti da europski fondovi za teritorijalnu suradnju mogu pridonijeti udruživanju tehničkih i ljudskih resursa u prekograničnim područjima s ciljem razvoja ruralnih krajeva u pograničnim regijama.

18. Europska komisija i Europska investicijska banka (EIB) predstavile su 23. ožujka 2015. model jamstvenog fonda za poljoprivredu kako bi se u ruralnim područjima osigurao bolji pristup zajmovima, tj. kako bi poljoprivrednici i drugi subjekti u ruralnim područjima lakše dobili kredit.

19. Pad broja stanovnika i iseljavanje mladih iz ruralnih područja u gradove srednje veličine ili velike gradove predstavlja ozbiljan problem u cijeloj Europi. Glavni su razlozi za iseljavanje nedostatak radnih mjesta, niske plaće i općenito nedovoljna privlačnost tih područja. S druge strane, poduzetnici u ruralnim područjima žale se da ne uspijevaju pronaći nove, kvalificirane radnike. Stoga se strukovno osposobljavanje u ruralnim područjima mora hitno poboljšati, kako u pogledu osnovnog osposobljavanja tako i u pogledu strukovnog usavršavanja.

20. Važno je ponuditi fleksibilan, brz i regiji prilagođen obrazovni program u poljima u kojima za to postoji potreba. Nema sumnje da je u ruralnim krajevima teže organizirati strukovno osposobljavanje u odnosu na gradove jer učenici žive na većim udaljenostima i imaju drugačije potrebe. Jedan od najjednostavnijih načina uključivanja obrazovnih ustanova i poduzeća jest mentorstvo za pripravnike, premda ono bez vanjske potpore za mala poduzeća može predstavljati preveliko opterećenje. Treba razmotriti mogućnost osmišljavanja programa za potporu poduzećima koja nude mentorstvo za pripravnike, plaćaju im dostojnu plaću i nude stvarne mogućnosti za njihovo dugoročno zapošljavanje. Regionalnim ustanovama za strukovno osposobljavanje i drugim obrazovnim ustanovama treba osigurati dovoljno sredstava te im povjeriti jasne zadaće u pogledu usavršavanja i prekvalificiranja. Civilno je društvo u nekim područjima istodobno pridonijelo stvaranju potrebnih institucija i ta iskustva treba podijeliti s drugim područjima.

21. Zahvaljujući brzom tehnološkom razvoju povećan je značaj šumarstva za ruralna područja i gospodarstvo u ruralnim područjima. Šumarstvo danas podrazumijeva mnogo više od puke sirovine – drva. Obrađeno drvo primjenjuje se u građevinarstvu, a drvna vlakna, primjerice, u odjevnoj, automobilskoj, pa čak i u prehrambenoj industriji.

22. Brze telekomunikacijske mreže od ključne su važnosti za konkurentnost i gospodarski rast. Kvalitetne digitalne usluge mogu se nuditi samo tamo gdje postoji brz i pouzdan internet. Iako se širokopojasna pokrivenost u EU-u u proteklih nekoliko godina znatno poboljšala pa u nekim područjima postoji potrebna infrastruktura, mnogi su krajevi još uvijek u znatnom zaostatku. Nadalje, statistike pokrivenosti ne odražavaju uvijek kvalitetu pružanja širokopojasnih usluga u ruralnim područjima. U skladu s ciljevima Digitalne agende za Europu 2020., nužno je uložiti napore da se u cijelom EU-u osiguraju jednaki kapaciteti. Ovdje je kontrast između ruralnih i urbanih područja osobito vidljiv. U nekim je područjima pristupačnost općenito gledajući osigurana, ali krajnji korisnici ipak moraju iz vlastitog džepa ulagati znatna sredstva u priključak. Potrebno je poduzeti daljnje napore kako bi se promicao preokret virtualnog tržišta, poboljšala dostupnost pristupačnim uslugama digitalne komunikacije te razvijale internetske usluge u ruralnim područjima.

23. Osim dostupnosti infrastrukture, važno je osigurati i da građani i poduzeća znaju iskoristiti tu ponudu. Studije pokazuju da većina građana samo relativno ograničeno koristi ponuđene mogućnosti, čak i uz dobar pristup internetu. Obuka i informiranje o različitim mogućnostima – posebice o korištenju IKT-a za razvoj proizvoda u malim poduzećima – mogu predstavljati dobru priliku za ruralna područja.

24. Danas se pojam „pametnih gradova” obično povezuje s velikim gradovima, gdje se događaju promjene i gdje se traže razvojne perspektive, ali i ruralnim područjima bilo bi od koristi da se otvore prema tom konceptu. „Urbana” i „ruralna” područja ne bi se smjelo promatrati u opreci, nego bi se između njih trebala razviti sinergija kojoj bi mogle pridonijeti nove tehnologije i njihova provedba na terenu. Kako bi se izbjegla dihotomija između ruralnih i urbanih područja, trebalo bi koristiti pojam „pametne regije”.

25. Zajedničkom poljoprivrednom politikom uređuje se poljoprivreda i njezina ključna uloga u razvoju ruralnih područja. Na regionalnoj razini, razvoj ruralnih područja usko je povezan s razvojem poljoprivrede. Iako ruralna područja nisu uvijek istovjetna s poljoprivrednim područjima, nema sumnje da bez poljoprivrede nema ruralnih područja. Razvoj poljoprivrede ne može se odvijati u izolaciji od svega ostalog i zato treba nastaviti osiguravati konvergenciju između njegovih uvjeta i ciljeva s jedne strane i, s druge, uvjeta i ciljeva ruralnog razvoja, kako bi razvoj poljoprivrede doprinosio povišenju životnog standarda ne samo stanovnika ruralnih zajednica i radnika u poljoprivredi već i stanovnika susjednih gradova.

26. Europsko inovacijsko partnerstvo „Poljoprivredna produktivnost i održivost” inovativni je pristup rješavanju slabosti, nedostataka i prepreka koji sprečavaju ili usporavaju razvoj i marketing dobrih ideja proizašlih iz istraživanja i inovacija u Europi. Potrebno je pronaći rješenja prije svega za nedostatak ulaganja, zastarjele pravne propise, nepostojanje standarda te probleme izazvane rascjepkanošću tržišta.

27. S obzirom na teškoće vezane uz fizičku dostupnost mnogih ruralnih područja koje sprečavaju iskorištavanje njihova punog gospodarskog potencijala, potrebno je također da javni fondovi vode računa o pravilnom povezivanju ruralnih i urbanih područja uz pomoć brzih prometnih mreža koje istodobno poštuju okoliš kroz koji prolaze.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

28. smatra da se gospodarski, ekološki i socijalni problemi koji se pojavljuju u svim regijama, a osobito u ruralnim područjima Europske unije, mogu riješiti samo integriranim političkim pristupima

pa stoga preporučuje:

29. podržati nedavno uvedeni zajednički strateški okvir i pozvati Komisiju da nastavi s usklađivanjem pravila za strukturne fondove radi boljeg planiranja i usmjeravanja razvoja ruralnih područja;

30. osigurati djelotvornost i učinkovitost pravnih propisa koji se tiču integracije fondova, inovacija u poljoprivrednom i ruralnom sektoru te suradničkih pristupa, kao najinovativnijih elemenata reforme politike ruralnog razvoja;

31. težiti diferenciranim pristupima i uzimati u obzir potrebe ruralnih područja u svim politikama EU-a, kao što je to već slučaj s gradovima;

32. skrenuti pozornost na činjenicu da mjere štednje i opće smanjenje financijskih sredstava za poljoprivredu i ruralni razvoj ugrožavaju buduću održivost ruralnih područja, zbog čega su u suprotnosti s načelom teritorijalne kohezije u EU-u;

33. tražiti od Komisije da pruži veću podršku ruralnim područjima koja su morala poduzeti velike napore da promijene svoj ekonomski model, primjerice da se s poljoprivrede preusmjere na turizam;

34. povećati ukupnu financijsku potporu EU-a za razvoj ruralnih područja kao protutežu sve većoj koncentraciji poljoprivredne proizvodnje, koja dovodi do velikih regionalnih razlika, te ograničiti prebacivanje sredstava iz drugog u prvi stup;

35. tijekom revizije višegodišnjeg financijskog okvira sredinom provedbenog razdoblja razmotriti mogućnost izdvajanja više sredstava iz fondova EU-a za lokalni razvoj u programskom razdoblju 2014. – 2020.;

36. imajući u vidu njegovu već priznatu važnost u promicanju ruralnog razvoja, tražiti da se programu LEADER osigura minimalni udio koji će biti veći od 5 % ukupnog doprinosa iz EPFRR-a;

37. pridati posebnu pažnju programima koji za cilj imaju obnovu i razvoj slabo nastanjenih općina ili općina izloženih riziku od depopulacije te promiču povijesno ili kulturno nasljeđe tih općina u turističke svrhe;

38. poduprijeti poziv Europskog pokreta za ruralna područja (MER) i proširene Međuskupine Europskog parlamenta za ruralna, planinska i udaljena područja upućen Komisiji da sastavi bijelu knjigu koja bi mogla poslužiti kao polazište za politiku razvoja ruralnih područja nakon 2020.;

39. snažno podupirati platformu za usklađivanje lokalnog razvoja koju treba osnovati Europska komisija;
40. naglasiti važnost ruralnih područja kao središta razvoja i inovacija koja pridonose ispunjenju strategije Europa 2020.;
41. osigurati da EFRR odražava jasnu predanost dodanoj vrijednosti suradnje između urbanih i ruralnih područja i praktičnijem pristupu tim područjima kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal takve suradnje te na taj način dao znatan doprinos teritorijalnoj koheziji;
42. suprotstaviti se načelu makroekonomske uvjetovanosti prilikom dodjele sredstava iz fondova EU-a jer u obzir treba uzimati i društvene i ekološke pokazatelje;
43. posvetiti posebnu pozornost inovativnim pristupima u ruralnim područjima, koji bi mogli poslužiti kao uzor drugim regijama i područjima;
44. raditi na usmjeravanju fondova Europske investicijske banke, inovacijskih programa i znanstvenih istraživanja u poljoprivredi prvenstveno prema stočarskim područjima s prirodnim poteškoćama, poput planinskih područja, te prema malim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, istodobno razmatrajući rješenja za društvene izazove kako bi se osigurala održiva poljoprivreda u svim regijama i sačuvala ruralne zajednice te na taj način smanjile regionalne nejednakosti;
45. naglasiti važnost Partnerstva za inovacije u modernizaciji ruralnog gospodarstva, posebice u pogledu cilja uspostavljanja čvršće veze između poljoprivredne i znanstveno-istraživačke politike, odnosno između znanstvenih istraživača i poljoprivrednika. U tom je pogledu potrebno u potpunosti iskoristiti mjere predviđene Uredbom br. 1305/2013 kojima se podupire prioritet „poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima”;
46. zatražiti izradu smjernica na europskoj razini kojima bi se utvrdili funkcija i zadaci raznih nacionalnih ruralnih mreža, kao i modaliteti pomoći pri provedbi njihovih planova ruralnog razvoja;
47. težiti postizanju boljeg usklađivanja politike inovacija na razini EU-a;
48. snažno osuditi činjenicu da ruralna područja nisu među primarnim ciljevima Komisijina Partnerstva za inovacije u lokalnom razvoju („Inteligentni gradovi i općine”);
49. izraziti žaljenje zbog rezultata privremenog izvješća o provedbi operativnih programa u kojem se ističe da se trenutačno samo 11 % sredstava EFRR-a izdvaja za ruralna područja;
50. modernizirati strukovno osposobljavanje u ruralnim područjima i prilagoditi ga uvjetima natjecanja na svjetskoj razini i potrebama lokalnih poduzeća;
51. raditi na tome da jedan dio sredstava ESF-a bude dodijeljen strukovnom osposobljavanju u ruralnim područjima koje treba dalje razvijati;
52. pozvati Komisiju, države članice i nadležne regionalne i lokalne vlasti da potiču suradnju između poduzeća i regionalnih obrazovnih ustanova i ustanova za strukovno osposobljavanje, pored ostalog i omogućavanjem razvoja centara za potporu inovacijama u poljoprivredi, na temelju rješenja koja su već ispitana u drugim državama članicama;
53. ponovno istaknuti da je potrebno educirati društvo u cjelini u pogledu važnosti koju očuvanje ruralnih područja ima za opću javnost ⁽¹⁾ i, u skladu s time, osigurati pružanje osnovnih javnih usluga kao što su obrazovanje, zdravstvo i socijalne usluge stanovništvu ruralnih područja;

⁽¹⁾ NAT-V/029.

54. osmisлити mjere za poticanje razvoja proizvoda malih poduzetnika i uklanjanje prepreka na tržištu te poticanje potrošnje lokalnih proizvoda i kratkih opskrbnih lanaca poljoprivredno-prehrambenih proizvoda;
55. pozvati na pojačane napore za razvoj širokopojasnog interneta u ruralnim područjima, uz pomoć nove generacije pristupnih mreža kojima se potpomaže provedba Digitalne agende za Europu 2020.;
56. naglasiti potrebu usavršavanja osnovnih vještina u informacijskim i komunikacijskim tehnologijama.

Bruxelles, 10. veljače 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Pokazatelji teritorijalnog razvoja – BDP i šire

(2016/C 120/05)

Izvjestiteljica: Catiuscia MARINI (IT/PES), predsjednica regije Umbrija**PREPORUKE O POLITIKAMA**

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

Politička rasprava o temi „BDP i šire”

1. prepoznaje značaj strateškog pristupa izradi politika kojim se definiraju zajednički ciljevi na temelju zajedničkih vrijednosti i utvrđuju mjere za postizanje dogovorenih ciljeva. Na taj će se način iskoristiti mogućnosti koje pružaju revizije tijekom provedbe strategije Europa 2020. i financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020. te bi one mogle dovesti do značajnog poboljšanja upravljačke strukture uključujući sve razine vlasti;
2. vjeruje da je pristup javnim politikama temeljen na dokazima, tj. predviđajući i mjereći učinak političkih opcija, ključan za prihvaćanje dosljednih političkih odluka u javnosti;
3. u pogledu mjerenja napretka u našim društvima ističe usku vezu između mjerenja, percepcije i mjera; pritom naglašava da mjerenja treba odrediti na temelju široko priznatih društvenih vrijednosti, s pogledom u budućnost;
4. ističe da mjere ili ciljevi izraženi kroz pokazatelje nikada ne mogu zamijeniti pravu i jasno izraženu političku strategiju; stoga oni ostaju sredstvo za postizanje cilja, tj. instrument za provedbu strateških ciljeva;
5. napominje da je, prema tome, rasprava o temi „Pokazatelji teritorijalnog razvoja – BDP i šire” po svojoj prirodi politička i da bi trebala krenuti od zajedničkog i demokratskog definiranja strateških ciljeva za sadašnje i buduće generacije, koje u okviru svog političkog djelovanja odabere bilo koje nadležno tijelo;
6. u tom kontekstu smatra nužnim dalje poboljšati metode koje se sada koriste za usmjeravanje politika na razini EU-a kako bi se prikupile novije i sveobuhvatnije informacije koje više odgovaraju stvarnosti, i kako bi se definirala prikladna i ujednačena metoda korištenja gospodarskih, socijalnih i okolišnih aspekata u analizi situacije;
7. naglašava da sve razine vlasti u Europskoj uniji trebaju biti uključene u ovu raspravu o budućim mjerilima za postizanje održivog razvoja i kohezije u Europskoj uniji, a koja nadilaze BDP;
8. ističe da je važno temeljito ispitati potrebu za dodatnim mjerilima, pokazateljima i metodama već ispitanim na teritorijalnoj razini, kao i njihovu izvedivost i posljedice; smatra da ima dovoljno vremena za detaljnu analizu koja će doprinijeti raspravama o sljedećem programskom razdoblju;
9. ističe izazov koji predstavlja rastuća teritorijalna podjela u Europi u pogledu, između ostalog, javnih i privatnih ulaganja, inovacija, digitalnih usluga, produktivnosti, zapošljavanja, siromaštva, društvene dobrobiti, demografskih kretanja i raspodjele stanovništva na teritoriju te od Europske komisije traži da to uzme u obzir prilikom ocjene politika EU-a i izrade novih instrumenata politike;
10. u tom pogledu naglašava da bi OR mogao sudjelovati u toj raspravi i promicati stajališta lokalnih i regionalnih vlasti te pružati ključan doprinos definiranju metode koja na uravnotežen način koristi gospodarske, socijalne i okolišne podatke i koja bi s vremenom postala iznimno važna regionalnim i lokalnim vlastima kao referentna metoda pri donošenju odluka o financiranju;

11. imajući u vidu sljedeće programsko razdoblje nakon 2020. godine predlaže Europskoj komisiji da što je prije moguće započne detaljnu raspravu s lokalnim i regionalnim vlastima o budućim ciljevima tih politika i pokazateljima potrebnim za mjerenje napretka; u skladu s komunikacijom iz 2009. te imajući u vidu najnoviji razvoj događaja, poziva Komisiju da sastavi plan za „BDP i šire”;

Prema metodi za usmjeravanje politike EU-a koja nadopunjava BDP

12. priznaje vrijednost bruto domaćeg proizvoda (BDP) kao jednostavnog, izravnog i linearnog pokazatelja temeljenog na jasnoj metodologiji kojom se omogućava usporedba brojnih relevantnih makroekonomskih mjerenja tijekom vremena i među državama i regijama, zbog čega se radi o korisnom alatu za dodjeljivanje resursa;

13. međutim, ističe da BDP nije prikladno mjerilo sposobnosti društva da se suoči s problemima kao što su klimatske promjene, učinkovito korištenje resursa i konkurentnost regija, kvaliteta života, starenje stanovništva, socijalna uključenost, posebna geografska obilježja, raspodjela dohotka i geografska raspodjela resursa i čimbenika gospodarskog rasta te dodaje da su ova pitanja od ključne važnosti za građane, kao što su to napomenuli regionalni i lokalni predstavnici;

14. stoga pozdravlja brojne inicijative na međunarodnoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini za uspostavljanje indeksa za mjerenje napretka koji nadilaze BDP, a koji mogu pomoći u razvoju pokazatelja koji bi vrijedili za cijeli EU i odražavali stanje u državama članicama, uključujući lokalnu i regionalnu razinu;

15. među ostalima, podsjeća na alternativnu uporabu indeksa ljudskog razvoja koji uz pomoć pokazatelja za mjerenje produženja životnog vijeka, načina života, obrazovanja i pristojnog životnog standarda može osigurati metodološki doprinos prilagođen EU-u, po uzoru na Program Ujedinjenih naroda za razvoj;

16. prepoznaje hvalevrijedan napredak koji je ostvario Eurostat u kontekstu mjerenja napretka izvan okvira BDP-a na području „kvalitete života”, „obiteljske ekonomije” i „održivog okruženja”.

17. napominje da nemaju sve regije i gradovi potrebne kompetencije, sredstva i administrativne kapacitete da se uključe u postavljanje ciljeva i predlaže donošenje rješenja, uključujući kvalitativniji pristup „puta prema promjenama” kada je usmjerenost na promjene, tj. doprinose li regije i gradovi na pozitivan način nacionalnim i europskim ciljevima, važnija od postizanja određenih fiksnih ciljeva. To bi lokalnim i regionalnim vlastima omogućilo razvoj napretka u skladu s njihovim potencijalom i sposobnostima;

18. ističe, međutim, da odabrani indeksi koje će lokalne, regionalne i nacionalne vlasti te tijela vlasti EU-a koristiti u izradi i provedbi politika EU-a te mjerenju napretka u ostvarenju zajedničkih ciljeva moraju biti ujednačeni i dosljedni;

19. podsjeća da nisu sve vrste metodološkog pristupa – koje istraživačka zajednica obično grupira u tri skupine, ovisno o tome da li se njima BDP zamjenjuje, prilagođava ili nadopunjuje – jednako prikladne za metodu „BDP i šire” na razini cijelog EU-a kojom bi se mjerilo stanje i napredak na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;

20. u pogledu regionalne politike ponovno ističe da teritorijalna kohezija nadopunjava gospodarsku i socijalnu koheziju te ju se ne može mjeriti samo gospodarskim pokazateljima, no slaže se s Europskom komisijom da niti jedna metoda kojom se BDP zamjenjuje tako da se gospodarski pokazatelji isključe iz opsega promatranja, nije prikladna za mjerenje napretka u ostvarenju zajedničkih ciljeva na ujednačen način;

21. predlaže da OR nastavi tijesnu suradnju, osobito s OECD-om, u pogledu inicijativa kao što je „Kakav je život u vašoj regiji?”, koja predstavlja lako razumljiv instrument i cjelovitiji pristup mjerenju napretka na regionalnoj i lokalnoj razini, ali se u kontekstu višegodišnje strategije za Europu protivi pristupu mjerenja napretka na temelju rangiranja prema jedinstvenom mjerilu; u tom pogledu podsjeća da su brojne regije izrazile zanimanje i za OECD-ov indeks poboljšanja životnih uvjeta (eng. *Better Life Index*), a posebice za pokazatelje koji se u njemu koriste zato što su, iako njime nije moguće izmjeriti regionalni razvoj, njegovi rezultati pokazatelj kvalitete života stanovništva te mogu biti temelj za buduću definiciju ciljeva i strategija na lokalnoj i regionalnoj razini;

22. vjeruje da se mogu dodatno analizirati metode kojima se pokušava prilagoditi BDP proširenjem primjene tradicionalnih mjerila gospodarske uspješnosti kroz uvođenje monetiziranih okolišnih i socijalnih čimbenika za oblikovanje ili simulaciju gospodarskih, socijalnih i okolišnih učinaka različitih mjera politike, uzimajući u tom kontekstu kao značajnu referencu indeks društvenog napretka koji se koristi u 40 država;

23. smatra da je hitno potrebno izraditi usporedive statističke podatke na lokalnoj i podlokalnoj razini te postojeću urbano-ruralnu klasifikaciju OECD-a i Komisije pretvoriti u kategorije Eurostata koje bi, na temelju pouzdanih podataka s terena, mogle pomoći u kreiranju politika EU-a i njihovu ocjenjivanju;

24. ističe nedostatak kvantitativnih informacija o različitim regijama EU-a s posebnim teritorijalnim značajkama – osobito geografskim, okolišnim, gospodarskim i socijalnim – koje utječu na njihov razvoj. To se prvenstveno odnosi na najudaljenije regije. Predlaže također da Eurostat usvoji teritorijalne kategorije utvrđene u Ugovoru, kao što je već slučaj s najudaljenijim regijama, na temelju kojih će se izrađivati statistike koje će doprinosti potrebnoj teritorijalnoj prilagodbi i primjerenosti politika i mjera EU-a;

25. pozdravlja značajan rad Europske komisije u području prilagodbe BDP-a, pri čemu je korišten osobito uspješan pristup proširenja nacionalnih računa kako bi se uključila domena okoliša, ali skreće pozornost na teoretske poteškoće i pozamašna sredstva koja su potrebna kako bi se socijalni aspekti izrazili u monetarnom obliku, osobito kada se radi o regionalnim i općinskim računima, te također izražava sumnju u vezi s time je li moguće na jednostavan način javnost informirati o tako složenom pristupu;

26. stoga pri mjerenju napretka u postizanju zajedničkih strateških ciljeva podržava metode koje nadopunjavaju BDP jer takve metode prepoznaju višedimenzionalnu stvarnost i pokrivaju različite aspekte blagostanja u gospodarskom, socijalnom i okolišnom pogledu, uz pomoć ograničenog broja indeksa;

27. u tom kontekstu vjeruje da je najbolja metoda izrade politika na bilo kojoj razini vlasti ona kojom se sveobuhvatno mjeri blagostanje, uključujući gospodarska pitanja (među ostalim, produktivnost, inovacije i izvoz), rad (među ostalim, pokazatelji zaposlenosti i kvalitete radnih mjesta), okolišna pitanja (među ostalim, energetska intenzitet i učinkovitost gospodarstva, zaštićena prirodna područja i biološka raznolikost, udio obnovljive energije i emisije CO₂), demografska pitanja (među kojima su pokazatelji demografskog stanja i kretanja stanovništva), socijalna uključenost (među ostalim, osobe kojima prijeti siromaštvo ili socijalna isključenost te raspodjela dohotka) te teritorijalna pitanja (među kojima pristupačnost i kapacitet opterećenja);

28. nadalje, predlaže da izbor pokazatelja bude u najvećoj mjeri usmjeren na one kojima se mjere mogući učinci provedenih politika, osobito oni koji mjere rezultate i učinke te troškove; ističe da su u najudaljenijim regijama posebno nužni podaci o određenim nedostacima i nepovoljnim uvjetima, koje je potrebno uzeti u obzir prije određivanja i provedbe politika;

29. stoga predlaže da se u svim institucijama EU-a kao nastavak vrijednog rada Europskog sustava strateške analize i analize politika (ESPAS) razmotre trendovi u EU-u i da se u tom procesu surađuje. Time bi se stvorio sustav ranog upozoravanja za sve razine vlasti u pogledu gospodarskih, socijalnih i okolišnih trendova važnih za EU, koji bi mogli imati učinak na strateške ciljeve ili bi mogli zahtijevati prilagodbu strateških prioriteta;

Revizija strategije Europa 2020. i budućnost kohezijske politike

30. naglašava da je strategijom Europa 2020. utvrđen niz ciljeva s povezanim ključnim pokazateljima i priznaje važnost upotpunjavanja podataka o gospodarskom rastu (BDP) daljnjim gospodarskim, socijalnim, okolišnim i demografskim pokazateljima koji mjere održivi razvoj; dodaje da je ovaj zaključak jednako važan na podnacionalnim razinama;

31. ističe da je postupak određivanja ciljeva strategije Europa 2020. i odabira pokazatelja za mjerenje njezinog napretka u velikoj mjeri išao „odozgor prema dolje”, bez uzimanja u obzir specifične situacije na lokalnoj i regionalnoj razini. Nasuprot tome, različite teritorijalne potrebe i ciljevi prepoznati su u kohezijskoj politici zato što postizanje općih ciljeva EU-a ne bi smjelo ograničavati razvojni potencijal pojedinih regija ili općina na temelju njima svojstvenih znanja i kompetencija; stoga OR, u kontekstu strategije Europa 2020., poziva na postavljanje regionalnih ciljeva;

32. podupire postojeći sustav kohezijske politike koji je vrlo koristan, osigurava dodanu vrijednost za pogođene regije i daje velik doprinos njihovom razvoju. Poziva Europsku komisiju da izradi strategiju za funkcioniranje kohezijske politike za programsko razdoblje koje počinje 2021. godine te da zadrži način provedbe u kojem će BDP, na odgovarajući način nadopunjen drugih pokazateljima, imati neizostavnu ulogu u ocjeni i provedbi;

33. s tim u vezi skreće pozornost na još jedan aspekt cilja europske teritorijalne suradnje u okviru kohezijske politike. Konkretno, razvoj prekogranične suradnje ima za cilj pružanje podrške integraciji graničnih regija u svim vidovima ljudskog života, pa i izvan okvira ciljeva strategije Europa 2020. U tom području postoji potreba za razvojem metoda i pokazatelja uz pomoć kojih bi se odgovarajući napredak mogao bolje evidentirati i ocjenjivati;

34. ističe tijesnu usklađenost kohezijske politike sa strategijom Europa 2020. no kritizira neusklađenost između metoda mjerenja i intervencije strategije Europa 2020. s jedne strane i kohezijske politike s druge;

35. podsjeća Europsku komisiju da teritorijalnu dimenziju treba bolje istaknuti u reviziji strategije Europa 2020., osobito u kontekstu teritorijalne kohezije, gdje razvoj relevantnih gospodarskih, okolišnih i socijalnih pokazatelja može poboljšati kvalitetu lokalnih i regionalnih politika; takve strategije trebale bi koristiti metode temeljene na višedimenzionalnom pristupu, pri kojem su BDP i drugi gospodarski pokazatelji upotpunjeni socijalnim i okolišnim mjerama koje sve razine vlasti politički podupiru;

36. ističe da je u kontekstu snažnih poticaja za tematsku koncentraciju financijskih sredstava iz strukturnih fondova na ograničen broj područja politika koje doprinose ostvarenju strategije Europa 2020. razumno pretpostaviti da će uspjeh kohezijske politike biti mjeren napretkom u ostvarenju ciljeva strategije Europa 2020.;

37. odlučno predlaže da se novi glavni ciljevi strategije Europa 2020. i strategije za razdoblje nakon 2020. godine utvrde od baze prema vrhu kako bi budući nacionalni programi reformi mogli odražavati doprinos regija i lokalnih vlasti ostvarenju glavnih nacionalnih ciljeva. To bi također potaknulo nacionalne vlade da lokalne i regionalne vlasti uključe u pripremu nacionalnih programa reformi, što trenutačno nije slučaj u većini država članica;

38. nada se da će kohezijska politika opet dobiti svoju izvornu svrhu smanjivanja nejednakosti u razvoju među regijama i biti glavna investicijska politika na razini EU-a. U tu bi se svrhu također trebala preispitati veza između kohezijske politike i buduće strategije Europa 2020. u razdoblju nakon 2020. godine;

39. ističe, međutim, da se brojni instrumenti EU-a temelje na pretjerano ograničenom mjerenju. To se odnosi i na kohezijsku politiku, za koju su sredstva raspodijeljena među državama članicama prema BDP-u po glavi stanovnika i prema nezaposlenosti, dok se klasifikacija regija NUTS razine 2 kao jedne od tri razvojne kategorije prema kojima se određuje raspodjela sredstava, temelji isključivo na BDP-u po glavi stanovnika;

40. naglašava da se, kao rezultat toga, pri donošenju odluka o prihvatljivosti ne uzimaju u obzir socijalni, okolišni i teritorijalni aspekti diljem europskih regija, a logičan bi korak bio buduće instrumente temeljiti na sveobuhvatnijoj i ujednačenoj metodi, koristeći u većoj mjeri socijalne, okolišne i teritorijalne pokazatelje koji osobito iznose na vidjelo regionalne posebnosti predviđene u Ugovoru koje se moraju uzeti u obzir u pogledu prihvatljivosti regija;

41. postavlja pitanje u kojoj mjeri druga razina NUTS-a odražava stvarne zajednice i stvarno geografsko stanje s obzirom na to da su jedinice NUTS-a u mnogim državama članicama isključivo statistička geografska područja koja ne odražavaju stvarne granice ili funkcionalna geografska područja, već su utemeljena na broju stanovnika. Iako navodi da se nomenklatura NUTS sada koristi i za dodjelu strukturnih fondova EU-a, njezino korištenje za oblikovanje politika EU-a na području kohezije, prometa, zaštite okoliša i drugih politika, kao i za ocjenu teritorijalnog učinka tih politika, ima široke posljedice, što dovodi do toga da politike EU-a ne prate stanje na terenu. S tim je u vezi, u cilju pravednije raspodjele sredstava, od ključne važnosti da se glavni nedostaci BDP-a, poput teritorijalnog odstupanja uzrokovanog dnevnim migracijama preko granica NUTS-a, uravnoteže tako da se pri odlučivanju o prihvatljivosti uzmu u obzir društvena situacija i situacija u pogledu okoliša u regiji;

42. u vezi s tim ističe da dodjela sredstava iz strukturnih fondova, uključujući Kohezijski fond, u sljedećem višegodišnjem financijskom razdoblju treba obuhvaćati i mjere za dopunu BDP-a, pod uvjetom da su politički prihvatljive na svim razinama upravljanja;

Idući koraci u stvaranju strategije koja se ne temelji samo na BDP-u

43. istodobno priznaje legitimnost glavnih ciljeva za postizanje sveobuhvatnih strateških ciljeva i ističe da za praćenje napretka regionalni podaci koji su relevantni za cilj, ujednačeni i usporedivi moraju biti pravodobno dostupni;

44. u tom kontekstu ističe da je dostupnost pokazatelja i redovno ažuriranih podataka na regionalnoj razini ključna za poboljšanje pouzdanosti tehničkog prijedloga i donošenje dobrih političkih odluka; stoga, bez obzira na to što je sustav podataka o pokazateljima blagostanja na razini Eurostata već učinkovit i jasno strukturiran, Europska komisija i Eurostat trebaju pod hitno riješiti najveći izazov za regionalne i lokalne kreatore politika, uključujući višerazinsku provedbu strategije Europa 2020. i kohezijske politike, kako bi se sustav podataka dodatno poboljšao i postao još učinkovitiji te kako bi se istodobno izradile i koristile metodologije ocjenjivanja učinka politika;

45. u tom pogledu pozdravlja napredak koji je Europska komisija postigla u vezi s planom iz 2009. za mjerenje napretka u svijetu koji se mijenja, no izražava žaljenje time što u proizvodnji i širenju regionalnih i lokalnih podataka nije učinjen velik napredak;

46. ističe da one zemlje u kojima su regionalni i, posebice, lokalni podaci često nepotpuni mogu, u okviru strukturnih fondova EU-a, znatan dio sredstava koja su im dodijeljena odvojiti za tzv. tematski cilj 11. (izgradnja institucionalnih kapaciteta). S obzirom na to da se nalazimo na početku programskog razdoblja, pruža se jedinstvena prilika za razvoj paneuropskih usporedivih podataka na regionalnoj i lokalnoj razini koji se mogu upotrebljavati u oblikovanju i ocjenjivanju politika EU-a za razdoblje nakon 2020.;

47. od Europskog statističkog sustava traži da dalje poboljša kvalitetu administrativnih podataka kao i da ubrza provedbu georeferentnih statističkih podataka u cilju povećanja vrijednosti prikupljanja podataka i smanjenja opterećenja ispitanih osoba;

48. pozdravlja činjenicu da je nakon posljednjeg mišljenja OR-a o temi „BDP i šire” količina podataka dostupnih na razini EU-a, osobito u pogledu lokalne i regionalne razine, neprekidno rasla, no sa žaljenjem uočava značajne nedostatke; stoga predlaže Europskoj komisiji da što je prije moguće dostavi analizu sadašnjih i budućih nedostataka u pružanju sveobuhvatnog skupa gospodarskih, socijalnih i okolišnih podataka u Europi koji nadilaze BDP;

49. u tom pogledu osobito žali zbog toga što sadašnja regionalizacija pokazatelja strategije Europa 2020. nije zadovoljavajuća, jer su dostupni samo neki od potrebnih pokazatelja za praćenje postizanja glavnih ciljeva strategije Europa 2020. na regionalnoj razini (razine NUTS 2 i 3), a ponekad i sa znatnim kašnjenjem. Isto vrijedi i za alternativne pokazatelje koje bi regije i gradovi mogli smatrati nužnima na svojem teritoriju kao preduvjet za napredak u ostvarenju ciljeva EU-a. Ažurirane regionalne statistike omogućile bi stvaranje pokazatelja regionalnog rasta, kao što je predložio Odbor regija;

50. od Europske komisije i Eurostata traži da odrede vremenski rok za uključivanje lokalnih i regionalnih vlasti u postupak postavljanja (realističnih) ciljeva i za pružanje regionalnih statističkih podataka potrebnih za sastavljanje, provedbu, nadzor i procjenu obnovljene strategije Europa 2020. postavljanjem teritorijalno različitih ciljeva;

51. ističe potrebu nadilaženja sadašnjeg sustava statističkih podataka i pokazatelja (temeljenih na uredbi o NUTS-u) pri mjerenju napretka na lokalnoj i regionalnoj razini, osobito u pogledu koncepta funkcionalnih regija i prekograničnih područja, te predlaže da Europska komisija dalje razvije koncepte i pokazatelje u skladu s time te da uzme u obzir područja obuhvaćena makroregionalnim strategijama;

52. ponovno ističe da urbanu i ruralnu dimenziju treba bolje naglasiti u velikom dijelu europskih politika, osobito u kontekstu teritorijalne kohezije, u kojoj bi razvoj prikladnih gospodarskih, ekoloških i socijalnih pokazatelja mogao poboljšati kvalitetu lokalnih i regionalnih politika;

53. poziva Europsku komisiju da u europski statistički program uključi mjere potrebne za uklanjanje manjka statističkih podataka o raznolikosti i teritorijalnim posebnostima prisutnim u EU-u, posebice mjere za prikupljanje podataka i izradu pokazatelja o fenomenima udaljenosti i izoliranosti regija, kako bi se unaprijedila izrada i provedba europskih politika prilagođenijih regijama u kojima su ti fenomeni izraženi, u skladu s načelom teritorijalne kohezije;

54. smatra da je potrebno uspostaviti model za potporu donošenju odluka koji bi omogućio izradu ljestvice lokalnih prioriteta za blagostanje kako bi se utvrdile posebne lokalne potrebe unutar okvira zajedničkog svim područjima Zajednice i korištenje te ljestvice za *ex ante* i *ex post* ocjenu djelotvornosti politika, posebice tijekom pregovora između Europske komisije i lokalnih i regionalnih vlasti ili savjetovanja s lokalnim dionicima.

Bruxelles, 11 veljače 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Europska suradnja u području mladih (2010.–2018.)

(2016/C 120/06)

Izvjestitelj: Csaba BORBOLY (RO/EPP), predsjednik Vijeća okruga Harghita**Referentni dokument:** Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Nacrt Zajedničkog izvješća Vijeća i Komisije iz 2015. o provedbi obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010.–2018.)

COM(2015) 429 završna verzija

PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

1. izražava zadovoljstvo činjenicom da je Komisija priznala važnost jačanja izrade politika za mlade utemeljenih na činjenicama i dokazima, kao i usklađivanja napora i resursa EU-a, regija i država članica na najučinkovitiji mogući način kako bi se postigli ciljevi politike za mlade;
2. posebno pozdravlja pristup Komisije koja smatra nužnim da se u okviru suradnje na području povezanom s mladima u razdoblju 2016.–2018. na nove izazove poput integracije mladih izbjeglica ili širenja ekstremizma među mladima reagira na najbrži mogući način i uz odgovarajuće prilagođavanje politike;
3. u tom kontekstu posebno pozdravlja prednosti koje donosi okvir EU-a za suradnju u području mladih u Europi (2010.–2018.) u pogledu poboljšanja suradnje između država članica Europske unije i njihovih lokalnih i regionalnih vlasti te stvaranja i razvijanja prilika i pogodnosti koje europska integracija nudi mladima; stoga potiče Komisiju da okvir produži i na razdoblje nakon 2018. te da ga dalje razvija;
4. slaže se da jamčenje jednakih prilika, poticanje društvene integracije i povećanje konkurentnosti mladih na tržištu rada, uz istodobno poticanje aktivnog građanstva (sudjelovanja mladih), jačanja rada s mladima, nediskriminacije i međukulturalnog razumijevanja, u budućnosti moraju ostati među glavnim ciljevima politike za mlade;
5. međutim, izražava zabrinutost činjenicom da Komisija nije spomenula ulogu lokalnih i regionalnih vlasti u okviru politike za mlade iako je jasno da u većini država članica u kojima postoje nacionalne politike o pitanjima koja se tiču mladih, lokalne i regionalne vlasti imaju, u različitim omjerima, najveću nadležnost na tom polju;
6. cijeni rad Eurostata na izradi i koordiniranju skupova podataka o nizu čimbenika koji se odnose na pitanja povezana s mladima;
7. poziva Komisiju da na sustavan način razmotri teritorijalni učinak politike za mlade na podnacionalnoj razini, u najmanju ruku na razini NUTS 2. Kako bi se uloga regija u provedbi strategije EU-a za mlade dodatno ojačala, smatra da je u okviru Otvorene metode koordinacije između država članica EU-a potrebno izraditi mjerljive pokazatelje i konkretne planove djelovanja za mlade koji uključuju sve razine vlasti te razviti snažna partnerstva između organizacija mladih i tijela javne vlasti;

8. nakon savjetovanja s dionicima i premda uvažava činjenicu da program Erasmus+ i Jamstvo za mlade predstavljaju osnovne instrumente za postizanje strateških ciljeva, smatra da su problemi daleko složeniji i da djelovanje EU-a na području mladih već ima znatno širi opseg od ta dva instrumenta, koji su se, iako naoko učinkoviti, pokazali nedovoljnima s obzirom na to da se Jamstvo za mlade još uvijek ne primjenjuje na odgovarajući način. Posebno su u pogledu ugroženih mladih ljudi potrebne inicijative za potporu mladima koji su odrasli u sustavu socijalne skrbi i koji su izloženi riziku da se s napunjenih 18 godina nađu bez ikakve vrste zaštite putem koje bi im se pomoglo da prijeđu u odraslu dob. Stoga skreće pozornost na potrebu da se u odgovarajućem obliku osigura pristup drugim informacijama o rezultatima na području politike za mlade, posebice, među ostalim, u pogledu nezaposlenosti mladih i socijalne uključenosti. To bi također pomoglo da se ustanovi je li potrebno osigurati posebnu potporu iz europskih strukturnih i investicijskih fondova već u ovom programskom razdoblju. S obzirom na složenost i goleme razmjere postojećih izazova, politike za mlade trebalo bi međusektorskim pristupom uključiti u sve politike EU-a s obzirom na to da bi se pomoću njih ne samo mogla naći rješenja za goruće probleme mladih, već bi one trebale postati osnova za poticanje novog gospodarskog rasta. Uz to, ponovno otkrivanje vrijednosti dugogodišnjih tradicija i zanimanja moglo bi otvoriti nove mogućnosti na profesionalnom planu. Također treba nastaviti ulagati velike napore u promicanje razmjene najboljih praksi na polju uključivanja mladih i rada s mladima između država članica i lokalnih i regionalnih vlasti. Povrh toga, gospodarske razloge za obrazovanje i osposobljavanje, o kojima se 12. prosinca 2014. raspravljalo na sastanku Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport ⁽¹⁾ u kontekstu revizije strategije Europa 2020. u sredini provedbenog razdoblja, sada bi trebalo pretvoriti u konkretna ulaganja u obrazovanje u sklopu dugoročnih programa EU-a za mlade i rast;

9. izražava zadovoljstvo time što Komisija poboljšava pružanje informacija mladima koji traže posao putem sustava EURES za razmjenu informacija o slobodnim radnim mjestima te time što je pokrenula inicijativu „Tvoj prvi posao zahvaljujući EURES-u” za pomoć mladima koji traže posao u inozemstvu. Pozdravlja konkretne korake koje je Komisija poduzela u cilju provođenja preporuke Vijeća o kvalitativnom okviru za stažiranje u skladu s kojom bi se upotreba portala EURES-a trebala proširiti na stažiranje. Poziva države članice da bolje iskoriste ove instrumente;

10. sa zabrinutošću primjećuje da izravne političke aktivnosti mladih (osobito glasovanje na izborima) slabe te da je razina sudjelovanja mladih niža od razine starijih generacija, no istodobno pozdravlja interes koji mnogi mladi pokazuju za aktivno sudjelovanje u lokalnim zajednicama pristupanjem organizacijama, putem internetskih alata (tj. društvenih medija) ili dobrovoljnim radom. Stoga je pohvalno to što Komisija i države članice u okviru strategije EU-a za mlade žele koristiti nove oblike sudjelovanja u demokratskim procesima, kao i nove oblike pristupa postupku donošenja političkih odluka. Mlade bi također trebalo bolje informirati o njihovom pravu na pokretanje i podržavanje građanskih inicijativa;

11. preporučuje Komisiji da uz puno poštovanje odgovornosti država članica za nastavni sadržaj i organizaciju obrazovnog sustava prouči dobre prakse u državama članicama i regijama u pogledu podučavanja političke pismenosti i snižavanja dobne granice za pravo glasa, a osobito izravan ili neizravan utjecaj tih dvaju čimbenika na političku angažiranost mladih i na njihovu spremnost na sudjelovanje; Komisija bi zatim trebala podijeliti rezultate te analize s državama članicama i regijama;

12. smatra da je posebno važna uloga organizacija mladih i sportskih organizacija koje izvan škole pružaju neformalne i informalne obrazovne programe za aktivno građanstvo jer one u velikoj mjeri doprinose razvoju participativnih vještina mladih i unapređuju kvalitetu postupka odlučivanja. Stoga smatra da je važno podupirati te organizacije;

13. također naglašava potrebu da se utvrde i bolje upoznaju nestrukturirane zajednice mladih čiji broj sve više raste zahvaljujući, među ostalim, odgovornom korištenju društvenih medija. Te zajednice često predstavljaju mlade koji imaju poteškoće u iskorištavanju mogućnosti te koji ne posjeduju instrumente za interakciju s institucijama;

14. priznaje važnost kvalitetnog rada s mladima i potrebe da se tim radom poboljša sposobnost reakcije na buduće društvene, bihevioralne i tehnološke promjene. U vezi s time također je potrebno dalje podržavati priznavanje i širenje neformalnog i informalnog učenja u radu s mladima;

⁽¹⁾ Priopćenje za medije s 3358. sastanka Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport
<http://www.consilium.europa.eu/en/workarea/downloadAsset.aspx?id=40802190967>

15. izražava zabrinutost zbog činjenice da je smanjen proračun namijenjen radu s mladima za koji su u više država članica zadužene lokalne vlasti, dok rastući broj mladih kojima prijeti siromaštvo i isključenost, kao i sve raširenije navike štetne za zdravlje i s njima povezani porast stope smrtnosti mladih, iziskuju jačanje tih aktivnosti. Također je posebno važno promicati pozitivni način života, uključujući tjelesnu aktivnost, kako bi se smanjilo korištenje opojnih droga, pretjerano konzumiranje alkoholnih pića, pušenje i pretilost. Istodobno je važno predložiti aktivne politike kako bi se mladima (i pojedincima i okupljenima u udruge) ponudile mogućnosti osobnog i profesionalnog razvoja zahvaljujući kojem bi mogli „stvoriti nove oblike društvenih odnosa” (Bijela knjiga o mladima u Europi 2001.);

16. kao odgovor na trenutačnu migracijsku krizu i u kontekstu Europskog migracijskog programa, traži da financijska sredstva budu izravno dostupna lokalnim i regionalnim vlastima kako bi one mogle ispunjavati svoje obveze u pogledu migracije i integracije;

17. smatra da iseljavanje mladih ljudi iz manje bogatih europskih regija, ili regija koje su najjače pogođene gospodarskom krizom, narušava teritorijalnu i socijalnu koheziju te vodi prema ozbiljnim demografskim problemima. Kako bi se u tim regijama poticao rast i stvaranje novih radnih mjesta, što je ključno za sprečavanje masovnog odlaska mladih ljudi i posljedičnog odljeva mozgova, Odbor naglašava potrebu da se među ostalim podupiru međuregionalna partnerstva te izravno lokalno i regionalno djelovanje uz pomoć posebnih mjera koje bi se financirale iz europskih strukturnih i investicijskih fondova;

18. smatra da je razmjena dobrih praksi u međusektorskoj suradnji za potporu mladih važan alat jer državama članicama i lokalnim i regionalnim vlastima, kao predstavnicima mladih, omogućuje učenje jednih od drugih. Nadalje, inicijativama poput Euromediterranske platforme mladih i Europskog foruma za mlade potiče se dijalog o pitanjima kao što su promicanje cjeloživotnog učenja i europska mobilnost, obrazovne politike i politike zapošljavanja te jednake prilike za žene i muškarce;

19. predlaže izradu paketa osnovnih mjera za mlade koje bi države članice, kad je to moguće, trebale osigurati. U okviru tog paketa težište bi moglo biti na pristupu širokopojasnom internetu, na mogućnosti učenja drugog stranog jezika najmanje do razine jednakovrijedne stupnju B2 u sklopu javnog obrazovnog sustava, na profesionalnom usmjeravanju i kontinuiranom mentorskom praćenju, prilikama za odgovarajuće sudjelovanje u volonterskim aktivnostima, promicanju pripreme za prvo zaposlenje te na fleksibilnim i pristupačnim oblicima financiranja potrebnim za dovršenje studija s dobrim izgledima za zapošljavanje; Istodobno poziva Europsku komisiju da poduzme mjere kojima bi se osiguralo da svi mladi ljudi u EU-u koji su zainteresirani za strukovno osposobljavanje imaju mogućnost da to i ostvare te da im se „jamče minimalne kvalifikacije i kompetencije” koje bi bile priznane i potvrđene u svim državama članicama, a koje bi im omogućile da postignu minimalnu razinu obrazovanja s odgovarajućom razinom relevantnih kompetencija, popraćenu odgovarajućim potvrđama kojim se priznaje dodana vrijednost aktivnosti koje mladi provode i u neformalnim okruženjima;

20. napominje potrebu da se provedu studije u različitim regijama Europe kako bi se dobio bolji uvid u situaciju s kojom se mladi suočavaju na području stanovanja i uvjeta stanovanja. Od posebne je važnosti razmjenjivati dobre prakse na tom području te izraditi akcijske planove na lokalnoj razini s obzirom na to da u mnogim regijama postoji višak stambenih jedinica, dok u drugim brojnim regijama kvaliteta stambenih jedinica mladima ne osigurava odgovarajuće uvjete, a u drugim su pak regijama mladi isključeni zbog iznimno visokih cijena. Stoga bi na temelju relevantnih podataka trebalo izraditi primjerene akcijske planove s ciljem osiguravanja boljeg pristupa dobrim stambenim uvjetima za mlade; Konkretno se predlaže da se za mlade osigura udio socijalnih stanova, da se potakne solidarno susjedstvo i sustanovanja samostalnih starijih osoba i mladih (eng. *co-housing*) te da se mladima pruži potpora za kupnju stambenog prostora u obliku zajmova s niskim kamatama;

21. insistira na potrebi da se u okviru politike za mlade odredi na koji bi se način moglo odgovoriti na izazove kao što je usklađivanje kompetencija s potrebama poslodavaca, proizvodnje i teritorijalnim potrebama (i u kontekstu smanjenja visoke stope nezaposlenosti među mladima), pitanje jednakosti prilika za mlade koji žive u malim zajednicama u udaljenim, najudaljenijim, otočnim ili ruralnim regijama koje se bore s demografskim izazovima ili kao što je promicanje inicijativa za profesionalno osposobljavanje prilagođeno regionalnim osobnostima i posebnim kompetencijama i razmjena dobrih praksi na tom polju, pa i uz ponovno davanje važnosti manualnim zanimanjima; ističe da je usklađivanje kompetencija s potrebama poslodavaca važan čimbenik za smanjenje nezaposlenosti mladih i za izgleda za daljnji razvoj njihove karijere; Smatra da je potrebno uvesti postupke koji bi jamčili potvrđivanje i certifikaciju i onih kompetencija koje mladi stječu neformalnim obrazovanjem ili volontiranjem kako bi ih mogli iskoristiti u traženju posla. Poziva na to da se tom pitanju posveti veća pozornost i da se zalaže za društveno odgovorno poslovanje kako bi poduzeća pokazala empatiju prema mladima koji su ne samo radna snaga današnjice i sutrašnjice već i potencijalni kupci njihovih usluga ili proizvoda;

22. smatra da je u okviru politike za mlade – kako na nacionalnoj, tako i na lokalnoj i regionalnoj razini – potrebno nastaviti pridavati posebnu pozornost pitanjima poput promicanja europskih temeljnih vrijednosti kršćanske kulture, diskriminacije mladih na temelju spola, rodne, rasne ili etničke pripadnosti, religije ili vjerovanja, invalidnosti ili seksualne orijentacije, kao i osmišljavanju mjera koje je s tim u vezi potrebno poduzeti, među ostalim i s obzirom na specifične probleme s kojima se susreću mladi iz nacionalnih i etničkih manjina;

23. poziva relevantne regionalne i lokalne vlasti da poduzmu sve što je u njihovoj moći da u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i europskim načelima očuvaju obrazovne ustanove u kojima se poduka odvija na materinskom jeziku nacionalnih ili jezičnih manjina i da uspostave nove obrazovne ustanove te vrste, a od država članica traži da mladim ljudima iz jezičnih i nacionalnih manjina, s obzirom na njihovu posebnu obrazovnu situaciju, osiguraju učinkovitu obuku na službenom jeziku države, u skladu s načelima višejezičnosti i nediskriminacije;

24. s obzirom na sve veći broj slučajeva rodno uvjetovanog nasilja među mladima, smatra prioritetom hitno pokretanje akcijskog plana u kojem će se voditi računa o važnosti stvarne koedukacije u svim zemljama EU-a;

25. napominje da mladi imaju ograničen pristup izvorima financiranja potrebnog za osnivanje poduzeća, stanovanje ili studiranje; stoga smatra važnim da lokalne i regionalne vlasti iznađu lokalna rješenja koja će s jedne strane pridonijeti rastu konkurentnosti same regije, a s druge strane jasno podržati jednakost prilika među mladima;

26. stoga ističe potrebu da se potiču okruženja za okupljanje mladih koja promiču lokalni dionici u partnerstvu i s privatnim akterima koji znaju prepoznati potrebe ciljane skupine mladih i pretvoriti ih u prilike za buduću zapošljivost, kao i za razvoj poduzetničkih vještina i aktivnog sudjelovanja;

27. poziva Komisiju i države članice da provjere jesu li mladi dobro obaviješteni o pravu na rad, propisima o zaštiti radnih mjesta i volonterstvu te uživaju li potrebnu zaštitu kad se bave profesionalnom aktivnošću ili volonterstvom, kao i za vrijeme stažiranja ili pripravništva u državi u kojoj imaju prebivalište ili u državi članici u kojoj nemaju stalno prebivalište; stoga predlaže da se oslanjaju na već uspostavljene mreže kao što su Europe Direct, Eurodesk i EURES, kao i na lokalna tijela koja u najvećoj mjeri promiču politike za mlade na svom području;

28. ističe da je potreban velik oprez kad se radi o zaštiti mladih koji se bave volonterstvom ili su aktivni na tržištu rada te traži od regija da prouče mogućnosti suradnje na tom području u pogledu međusobnog učenja i razmjene najboljih praksi. Povrh toga, naglašava potrebu za jačanjem društvene i građanske vrijednosti volonterstva, kao što je slučaj s civilnom službom za mlade;

29. vjeruje da je uputno proučiti kako novonastale društvene i europske vrijednosti – primjerice ekološko osvješćivanje u pogledu održive i energetske učinkovite proizvodnje, angažiranje na lokalnoj razini, potpora ugroženim osobama i ponovno pridavanje veće vrijednosti obrtničkoj djelatnosti – mogu s jedne strane potaknuti sudjelovanje mladih u društvu te ih uspješno integrirati u njega, a s druge strane, promicati i poduprijeti temeljnu ulogu obitelji kao osnovne potpore za društveni i gospodarski rast pojedinaca. Preporučuje da se obitelj poveže s novim ciljevima za održivi razvoj (UN) te navede u njima. Mjere potpore odnose se kako na izvorne obitelji, tako i na nove obitelji i one u nastanku. Te se mjere tiču zaštite obitelji i potpore osnivanju obitelji i roditeljstvu, osobito u regijama suočenima s demografskim izazovima;

30. u pretežito ruralnim područjima trebalo bi posvećivati osobitu pozornost mladom stanovništvu, koje je u tim područjima istinska strateška adut, te promicati njihovu ukorijenjenost u ruralno područje, poboljšavati izgled za njihov daljnji život u tim naseljima koja su ponekad vrlo mala i osigurati koliko je to moguće (uz pomoć odgovarajućeg osposobljavanja) kontinuitet lokalne poljoprivredne djelatnosti na temelju tradicionalnih tehnika obrade koje su ekološki prihvatljive i poštuju načela održivog gospodarstva. Te djelatnosti moraju biti financijski održive i ekonomski isplative;

31. smatra da izolirane mjere koje pojedinačne države članice usvajaju na području politike za mlade nisu uvijek zadovoljavajuće te da je njihovo međusobno usklađivanje često nesustavno; u tom se kontekstu slaže s prijedlogom za više predanosti i dodatne mjere na europskoj razini kako bi se poboljšala koordinacija, razvilo usklađivanje i iskoristile mogućnosti sinergije pri čemu treba uzeti u obzir činjenicu da je mlada generacija otvorenija mobilnosti i migracijama te insistira na potrebi da se u revidiranoj politici jasno odredi središnja uloga lokalnih i regionalnih vlasti;

32. smatra da je nužno ojačati ulogu mladih u demokratskim procesima kako bi se čuo njihov glas. Radi postizanja tog cilja nužno je potaknuti dijalog među mladima, nadograđujući se na uključivanje civilnog društva, a posebice udruga mladih, lokalnih tijela vlasti (i pojedinačno i u okviru udruga), neformalnih skupina, informacijskih centara Europe Direct, koji mogu pomoći da se osiguraju povratne informacije između mladih i institucija, te nevladinih organizacija koje oduvijek predstavljaju segment stanovništva koji je najotvoreniji promjenama i društvenim inovacijama te je u stanju potaknuti preporod cijelog društva. Baš zbog toga Odbor ističe važnost proširenja strukturiranog dijaloga te izražava potporu novim mjerama koje Komisija predlaže na tom polju u pogledu jačanja mogućnosti sudjelovanja mladih općenito, kao i organizacija koje ih predstavljaju. Naposljetku naglašava da bi radi postizanja tih ciljeva moglo biti korisno osigurati strukturirani plan djelovanja, kao što je to bilo učinjeno za Jamstvo za mlade putem Inicijative za zapošljavanje mladih;

33. ističe važnost proširenja strukturiranog dijaloga i izražava svoju podršku novim mjerama koje je Komisija predvidjela na ovom području u pogledu jačanja mogućnosti sudjelovanja i mladih općenito, ali i organizacija koje ih predstavljaju. Podsjeća na to da osobito mladi ljudi očekuju da strukturirani dijalog odgovara kriterijima kvalitete koji bi se u što većoj mjeri trebali odražavati u postupku dijaloga. Oni među ostalim očekuju partnerski dijalog na ravnopravnoj razini i dovoljno vremena. Mladi trebaju biti uključeni u postupke kreiranja mišljenja na različitim političkim razinama i na što je više moguće tematskih područja. Regionalna perspektiva sudjelovanja mladih mogla bi se ojačati strukturiranim dijalogom, posebno u pogledu inicijative za zapošljavanje mladih;

34. smatra da je važno promicati uključenost mladih s invaliditetom te ostvarivanje istinske jednakosti za mlade s invaliditetom u pogledu korištenja mogućnosti koje promiču države članice i regije;

35. ističe potrebu da se u politikama EU-a i država članica prednost daje uključivanju mladih izloženih riziku, kao što su mladi koji su nezaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja (NEET-ovi), te mladih koji su migrantskog porijekla, a za koje postoji veća vjerojatnost da će biti izloženi riziku;

36. u trenutku aktualne iznimno ozbiljne terorističke prijetnje u Europi te političke i vjerske radikalizacije koja se nažalost širi među mladima, smatra da je u skladu s Europskim programom sigurnosti za sprečavanje nasilja, radikalizacije i ekstremizma od prioritetne važnosti povećati sudjelovanje u institucijama i povjerenje u njih, zajamčiti pravo mladih da žive u pluralističkim zajednicama utemeljenima na europskim demokratskim vrijednostima, vladavini prava i temeljnim pravima;

37. preporučuje da europske lokalne i regionalne vlasti, uzimajući u obzir politike za mlade EU-a i država članica, izrade lokalne i regionalne strategije koje se izričito bave problemima i mogućnostima specifičnima za mlade. Prilikom izrade tih planova treba omogućiti povećanje mogućnosti međusobnog učenja, pazeći pritom da se osigura najveće moguće sudjelovanje ciljane publike, odnosno mladih, u njihovom osmišljavanju, provedbi i ocjenjivanju te da se potiče uzajamno učenje. Odbor istodobno naglašava da će sve strategije i politike koje se tiču mladih uključivati horizontalne mjere protiv diskriminacije na osnovi spola, roda, rase ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta ili spolne orijentacije;

38. poziva Europsku komisiju da promiče i podržava politike za razvoj poduzetništva mladih na kulturnom i kreativnom polju u cilju stvaranja radnih mjesta i davanja učinkovitog odgovora svim mladima koji žele pretvoriti svoje sklonosti u zanimanja u kulturnom sektoru.

Bruxelles, 11. veljače 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

(Pripremni akti)

ODBOR REGIJA

116. PLENARNO ZASJEDANJE, 10. I 11. VELJAČE 2016.

Mišljenje Europskog odbora regija – Uključivanje dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada

(2016/C 120/07)

Izvjestitelj:

Enrico ROSSI (IT/PES), predsjednik regije Toskana

Referentni dokument: Prijedlog preporuke Vijeća o uključivanju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada

COM(2015) 462

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 4.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Među onima koji su najizloženiji dugotrajnoj nezaposlenosti nalaze se niskokvalificirane osobe, državljani trećih zemalja, osobe s invaliditetom te manjine u nepovoljnu položaju, kao što su Romi. Prethodno zanimanje isto tako igra važnu ulogu, budući da u nekim državama ključ postojanosti dugotrajne nezaposlenosti leži u sektorskim i cikličnim aspektima.	Među onima koji su najizloženiji dugotrajnoj nezaposlenosti nalaze se niskokvalificirane osobe, žene (posebice niskokvalificirane žene) i samohrani roditelji, osobe pred odlaskom u mirovinu , državljani trećih zemalja, osobe s invaliditetom ili osobe koje pate od kroničnih bolesti te manjine u nepovoljnu položaju, kao što su Romi. U pogledu dugotrajne nezaposlenosti posebnu važnost imaju i mladi zbog posljedica vezanih uz rizik socijalne marginalizacije, napuštanja školovanja i gubitka proizvodnih kapaciteta društva koji proizlazi iz njihovog nesudjelovanja u tržištu rada. Prethodno zanimanje isto tako igra važnu ulogu, budući da u nekim državama ključ postojanosti dugotrajne nezaposlenosti leži u sektorskim, regionalnim i cikličnim aspektima.

Amandman 2.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 7.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Potrebno je povećati ulaganje u ljudski kapital, kao i njegovu učinkovitost kako bi se većem broju osoba omogućilo da steknu kvalitetne i bitne kompetencije, rješavajući problem nedostatka vještina i polažući time temelj za nesmetan prijelaz s učenja na rad te za trajnu zapošljivost. Povećanjem uspješnosti i značaja sustava obrazovanja i osposobljavanja smanjit će se broj novonezaposlenih osoba. U tu svrhu modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja treba provoditi u skladu s europskim semestrom, strateškim okvirom za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.)⁽¹⁵⁾, Preporukom Europskog parlamenta i Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje⁽¹⁶⁾ te Preporukom Komisije o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada⁽¹⁷⁾. ⁽¹⁵⁾ Zaključci Vijeća od 12. svibnja 2009. o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.). ⁽¹⁶⁾ Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje. ⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.	Potrebno je povećati ulaganje u ljudski kapital, kao i njegovu učinkovitost kako bi se većem broju osoba omogućilo da steknu kvalitetne i bitne kompetencije, rješavajući problem nedostatka vještina i polažući time temelj za nesmetan prijelaz s učenja na rad te za trajnu zapošljivost. Povećanjem uspješnosti i značaja sustava obrazovanja i osposobljavanja te službi za zapošljavanje smanjit će se broj novonezaposlenih osoba. Na sličan način, borba protiv napuštanja školovanja, uvrštena među ciljeve strategije Europa 2020., pomoći će u sprečavanju dugotrajne nezaposlenosti jer je napuštanje školovanja jedan od njezinih dubinskih uzroka. U tu svrhu modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja treba provoditi u skladu s europskim semestrom, strateškim okvirom za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.)⁽¹⁵⁾, Preporukom Europskog parlamenta i Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje⁽¹⁶⁾ te Preporukom Komisije o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada⁽¹⁷⁾. ⁽¹⁵⁾ Zaključci Vijeća od 12. svibnja 2009. o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.). ⁽¹⁶⁾ Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje. ⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.

Amandman 3.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 8.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
U cilju razvijanja usklađene strategije zapošljavanja, u smjernicama za politike zapošljavanja država članica⁽¹⁸⁾ poziva se na znatno smanjivanje dugotrajne i strukturne nezaposlenosti s pomoću sveobuhvatnih strategija koje se međusobno jačaju i koje uključuju aktivnu podršku za povratak na tržište rada prilagođenu potrebama. ⁽¹⁸⁾ COM(2015) 098.	U cilju razvijanja usklađene strategije zapošljavanja, u smjernicama za politike zapošljavanja država članica⁽¹⁸⁾ poziva se na znatno smanjivanje dugotrajne i strukturne nezaposlenosti s pomoću sveobuhvatnih strategija koje se međusobno jačaju i koje uključuju aktivnu i uključivu podršku za povratak na tržište rada prilagođenu potrebama. ⁽¹⁸⁾ COM(2015) 098.

Obrazloženje

Nužno je promicati socijalnu uključenost.

Amandman 4.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 9.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
U smjernicama se poziva države članice na promicanje zapošljivosti ulaganjem u ljudski kapital, s pomoću primjerenih i učinkovitih sustava obrazovanja i osposobljavanja kojima bi se omogućilo podizanje razine vještina radne snage. Nadalje, u smjernicama se posebno poziva države članice na poticanje upotrebe sustava učenja kroz rad kao što je dvojno učenje i na nadogradnju stručnog osposobljavanja. U smjernicama se od država članica općenitije zahtijeva da uzmu u obzir načela fleksigurnosti i podupru mjere aktivnog tržišta rada povećavanjem učinkovitosti, namjene, dosega, pokrivenosti i međudjelovanja tih mjera s potporom dohotku i pružanjem socijalnih usluga.	U smjernicama se poziva države članice na promicanje zapošljivosti ulaganjem u ljudski kapital, s pomoću primjerenih i učinkovitih sustava obrazovanja i osposobljavanja kojima bi se omogućilo podizanje razine vještina radne snage. Nadalje, u smjernicama se posebno poziva države članice na poticanje upotrebe sustava učenja kroz rad kao što je dvojno učenje i na nadogradnju stručnog osposobljavanja. U smjernicama se od država članica općenitije zahtijeva da uzmu u obzir načela fleksigurnosti i uključivosti te da podupru aktivne mjere na tržištu rada povećavanjem učinkovitosti, namjene, dosega, pokrivenosti i međudjelovanja tih mjera s potporom dohotku i pružanjem socijalnih usluga.

Amandman 5.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 10.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Mjere predložene ovom Preporukom trebale bi biti u potpunosti usklađene s preporukama za pojedine države izdanima u okviru europskog semestra, dok njihova provedba treba biti u potpunosti usklađena s pravilima Pakta o stabilnosti i rastu.	Mjere predložene ovom Preporukom trebale bi biti u potpunosti usklađene s preporukama za pojedine države izdanima u okviru europskog semestra, dok njihova provedba treba biti u potpunosti usklađena s pravilima Pakta o stabilnosti i rastu. No kako bi se u okviru Pakta izbjeglo da neravnoteže među državama izmaknu kontroli te kako bi se na učinkovit način moglo nastaviti sa stabilizacijom europa područja, mogle bi se utvrditi izvanredne mjere, usuglašene i s vremenski ograničenim djelovanjem, kako bi se državama čije su službe za zapošljavanje daleko od standarda koje postavljaju najbolje prakse pomoglo da se prilagode.

Obrazloženje

S obzirom na razlike u trenutnom stanju službi za zapošljavanje u raznim državama članicama, potrebno je poduzeti mjere kako bi se osiguralo unapređenje standarda djelovanja u svim državama. Zbog toga preporuka da se strukture prilagode mora biti popraćena utvrđivanjem mehanizama potrebnih za pružanje potpore tim strukturama s obzirom na to da su službe za zapošljavanje obično najslabije baš u državama u kojima je dugotrajna nezaposlenost najveća.

Amandman 6.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 15.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Potrebno je uložiti više truda kako bi se oni koji su najteže pogođeni dugotrajnom nezaposlenošću uključili na tržište rada. To treba biti popraćeno većim prijavljivanjem službama za zapošljavanje i drugim nadležnim tijelima koji bi mogli riješili problem nedostatne pokrivenosti mjerama potpore.	Potrebno je uložiti više truda kako bi se oni koji su najteže pogođeni dugotrajnom nezaposlenošću uključili na tržište rada. To treba biti popraćeno većim prijavljivanjem službama za zapošljavanje i drugim nadležnim tijelima koji bi mogli riješili problem nedostatne pokrivenosti mjerama podrške. <i>U cilju poticanja prijavljivanja što većeg broja nezaposlenih osoba službama za zapošljavanje potrebna je posebna komunikacijska i savjetodavna strategija koja bi mogla postati učinkovitija uz pomoć organizacija civilnog društva. No, prijavljivanje službama za zapošljavanje samo po sebi nije dovoljna mjera ako nakon toga službe ne predlažu učinkovit individualizirani program koji će nezaposlenu osobu dovesti do uključivanja na tržište rada; povrh toga, nezaposlene osobe neće biti zainteresirane za prijavljivanje službama za zapošljavanje ako se one ne pokažu djelotvornima. U tom kontekstu potrebno je službe za zapošljavanje učiniti proaktivnijima prema poduzećima.</i>

Obrazloženje

Prijavljivanje službama za zapošljavanje svakako iziskuje djelotvornu komunikacijsku strategiju, no mnogo toga ovisi o prepoznatoj sposobnosti službi za zapošljavanje da radnicima nađu posao. Stoga je stvarna sposobnost država da ojačaju postojeće strukture temeljni uvjet i za poticanje nezaposlenih osoba da se prijave.

Amandman 7.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 17.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Individualiziranim pristupima potpori koja se pruža dugotrajno nezaposlenim osobama trebaju se ukloniti prepreke koje dovode do trajne nezaposlenosti, što se može učiniti ažuriranjem i dopunjavanjem početne procjene provedene pri prijavi. Na taj će način tražitelji zaposlenja biti usmjereni prema uslugama podrške poput savjetovanja o otplati dugova, rehabilitacije, socijalne skrbi, njege starijih, nemoćnih ili bolesnih osoba, integracije useljenika, pomoći za stanovanje i prijevoz, a kojima se uklanjaju prepreke zapošljavanju te tražitelji zaposlenja osposobljavaju za ostvarivanje jasnih ciljeva s pomoću kojih će pronaći posao.	Individualiziranim pristupima potpori koja se pruža dugotrajno nezaposlenim osobama trebaju se ukloniti prepreke koje dovode do trajne nezaposlenosti, što se može učiniti ažuriranjem i dopunjavanjem početne procjene provedene pri prijavi. Na taj će način tražitelji zaposlenja biti usmjereni prema uslugama podrške poput savjetovanja o otplati dugova, rehabilitacije, socijalne skrbi, njege starijih, nemoćnih ili bolesnih osoba, integracije useljenika, pomoći za stanovanje i prijevoz, a kojima se uklanjaju prepreke zapošljavanju te tražitelji zaposlenja osposobljavaju za ostvarivanje jasnih ciljeva s pomoću kojih će pronaći posao. <i>Trebalo bi razmotriti mogućnost uvođenja obveze prijavljivanja službama za zapošljavanje za dugotrajno nezaposlene osobe koje primaju potporu socijalnih službi.</i>

Amandman 8.

Prijedlog preporuke

Uvodna izjava 20.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Za potrebe ove Preporuke pod ugovorom o uključivanju na tržište rada podrazumijeva se pisani ugovor tražitelja zaposlenja i jedinstvene kontaktne točke s ciljem olakšavanja povratka na tržište rada. Sastavljen kako bi odražavao pojedinačnu situaciju tražitelja zaposlenja, u tom je ugovoru detaljno opisan paket individualiziranih mjera dostupnih na nacionalnoj razini (tržište rada, obrazovanje, osposobljavanje i socijalne službe) te je osmišljen radi pružanja podrške i osnaživanja tražitelja zaposlenja u svladavanju specifičnih prepreka zapošljavanju. U njemu su definirani ciljevi, rokovi, uzajamne odgovornosti i odredbe o preispitivanju te su navedene dostupne aktivne mjere i mjere potpore dohotku, kao i usluge socijalne podrške. Ugovorima o uključivanju na tržište rada povezuje se primitak naknada sa sudjelovanjem u mjerama aktivnog tržišta rada i aktivnostima traženja posla, u skladu s postojećim nacionalnim zakonodavstvom	Za potrebe ove Preporuke pod ugovorom o uključivanju na tržište rada podrazumijeva se pisani ugovor tražitelja zaposlenja i jedinstvene kontaktne točke s ciljem olakšavanja povratka na tržište rada. Sastavljen kako bi odražavao pojedinačnu situaciju tražitelja zaposlenja, u tom je ugovoru detaljno opisan paket individualiziranih mjera dostupnih na nacionalnoj razini (tržište rada, obrazovanje, osposobljavanje i socijalne službe) te je osmišljen radi pružanja podrške i osnaživanja tražitelja zaposlenja u svladavanju specifičnih prepreka zapošljavanju. U njemu su definirani ciljevi, rokovi, uzajamne odgovornosti i odredbe o preispitivanju te su navedene dostupne aktivne mjere i mjere potpore dohotku, kao i usluge socijalne podrške. Ugovorima o uključivanju na tržište rada povezuje se primitak naknada sa sudjelovanjem u mjerama aktivnog tržišta rada i aktivnostima traženja posla, u skladu s postojećim nacionalnim zakonodavstvom i s ciljem istinske socijalne uključenosti.

Amandman 9.

Prijedlog preporuke

Prvi stavak

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Podupiru prijavljivanje tražitelja zaposlenja i bolje usmjere mjere integracije na tržište rada. Omoguće pojedinačnu procjenu prijavljenim dugotrajno nezaposlenim osobama te da im ponude poseban ugovor o uključivanju na tržište rada nakon najviše 18 mjeseci nezaposlenosti. U tu svrhu:	Podupiru prijavljivanje tražitelja zaposlenja i bolje usmjere mjere integracije na tržište rada. Omoguće pojedinačnu procjenu prijavljenim dugotrajno nezaposlenim osobama te da im ponude poseban ugovor o uključivanju na tržište rada nakon najviše 18 mjeseci nezaposlenosti. U cilju suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti predvide subvencionirana radna mjesta kao mjeru za ponovno uključivanje na tržište rada. Kad uključivanje nije uspješno treba predvidjeti univerzalne mjere potpore dohotku. U tu svrhu: Jačaju postojeće službe za zapošljavanje.

Amandman 10.

Prijedlog preporuke

Prvi stavak – umetnuti novu točku nakon prvog stavka

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Osiguraju strukture službi za zapošljavanje koje su u pogledu broja i kvalifikacija zaposlenika u stanju ispuniti ciljeve preporuke. Standardi za definiranje tih struktura mogli bi u određenoj mjeri proizaći iz rezultata rada Europske mreže javnih službi za zapošljavanje. Potrebno je, dakle, odrediti resurse potrebne za prilagođavanje postojećih struktura te utvrditi kako i gdje iznaći te resurse, upućivanjem na postojeće mogućnosti sufinanciranja, kao što su Uredba (EU) br. 1301/2013 o EFRR-u i Uredba (EU) br. 1304/2013 o ESF-u, ne isključujući mogućnost razmatranja rješenja na europskoj razini koja bi uključivala dodjelu sredstava iz europskih fondova namijenjenih isključivo tome cilju, imajući u vidu činjenicu da je smanjenje dugotrajne nezaposlenosti temeljni strateški cilj cijele Europske unije. Financijska potpora mogla bi biti uvjetovana provedbom dodatnih organizacijskih reformi sustava službi za zapošljavanje u okviru europskog semestra u državama u kojima Komisija i Vijeće smatraju da su takve reforme potrebne.</i>

Obrazloženje

S obzirom na razlike u trenutnom stanju službi za zapošljavanje u raznim državama članicama, potrebno je poduzeti mjere kako bi se osiguralo unapređenje standarda djelovanja u svim državama. Zbog toga preporuka da se strukture prilagode mora biti popraćena utvrđivanjem mehanizama potrebnih za potporu tim strukturama s obzirom na to da su službe za zapošljavanje obično najslabije baš u državama u kojima je dugotrajna nezaposlenost najveća. Uredbama o EFRR-u i ESF-u predviđaju se mogućnosti sufinanciranja za ulaganja u (modernizaciju) institucije tržišta rada i/ili njihovo moderniziranje.

Amandman 11.

Prijedlog preporuke

Treći stavak

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Pojedinačna procjena i pojedinačni pristup Službe za zapošljavanje u suradnji s drugim partnerima koji podržavaju uključivanje na tržište rada pružaju individualno savjetovanje <i>onima kojima je to potrebno</i>. (2) Osiguravaju da se svim dugotrajno nezaposlenim osobama ponudi pojedinačna procjena i savjetovanje najkasnije 18 mjeseci nakon njihova prestanka s radom. Procjenom bi trebali biti obuhvaćene njihove mogućnosti zapošljavanja, zapreke zapošljavanju i prethodna nastojanja u pronalasku posla.	Pojedinačna procjena i pojedinačni pristup Službe za zapošljavanje u suradnji s drugim partnerima koji podržavaju uključivanje na tržište rada, <i>te uz privatne agencije za zapošljavanje i ovlaštene agencije za zapošljavanje</i>, pružaju individualno savjetovanje dionicima. (2) Osiguravaju da se svim dugotrajno nezaposlenim osobama ponudi pojedinačna procjena i savjetovanje najkasnije 18 mjeseci nakon njihova prestanka s radom. Procjenom bi trebali biti obuhvaćene njihove mogućnosti zapošljavanja, zapreke zapošljavanju i prethodna nastojanja u pronalasku posla.

Obrazloženje

Privatne agencije za zapošljavanje te ovlaštene agencije za zapošljavanje također imaju svoju ulogu.

Amandman 12.

Prijedlog preporuke

Šesti stavak

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Prijavljenim dugotrajno nezaposlenim osobama koje nisu obuhvaćene Jamstvom za mlade nudi se ugovor o uključivanju na tržište rada nakon najviše 18 mjeseci nezaposlenosti. U tom bi ugovoru trebala barem biti iznesena ponuda individualne usluge s ciljem pronalaska posla i navedena jedinstvena kontaktna točka.	Prijavljenim dugotrajno nezaposlenim osobama koje nisu obuhvaćene Jamstvom za mlade nudi se ugovor o uključivanju na tržište rada u roku od 18 mjeseci od početka razdoblja nezaposlenosti. U tom bi ugovoru trebala barem biti iznesena ponuda individualne usluge s ciljem pronalaska posla i navedena jedinstvena kontaktna točka. Ugovori o uključivanju na tržište rada moraju se izraditi u aktivnoj interakciji s nezaposlenom osobom, kako bi ta osoba preuzela glavnu ulogu i dio odgovornosti.

Obrazloženje

Bilo bi uputno osigurati mjere koje se tiču nezaposlenih osoba i prije isteka prvih 12 mjeseci nezaposlenosti (nakon čega osoba postaje dugotrajno nezaposlena). Također bi trebalo predvidjeti aktivnije sudjelovanje nezaposlene osobe u definiranju svog profila i svojih mogućnosti, među ostalim kako bi se ta osoba više obvezala na prihvaćanje mogućih prijedloga za osposobljavanje ili rad.

Amandman 13.

Prijedlog preporuke

Točka 7.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Uspostave partnerske odnose između poslodavaca , socijalnih partnera, službi za zapošljavanje, državnih tijela i socijalnih službi kako bi zajamčile da su ponude prilagođene stvarnim potrebama poduzeća i poslodavaca.	Uspostave partnerske odnose između socijalnih partnera, službi za zapošljavanje, državnih tijela i socijalnih službi kako bi zajamčile da su ponude prilagođene stvarnim potrebama poduzeća i poslodavaca.

Amandman 14.

Prijedlog preporuke

Točka 8.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Razviju usluge za poslodavce, poput pregleda slobodnih radnih mjesta, podrške pri zapošljavanju, mentorstva novozaposlenih i osposobljavanja kroz rad te podrške nakon zapošljavanja kako bi olakšale profesionalnu reintegraciju dugotrajno nezaposlenih osoba.	Razviju usluge za poslodavce, poput pregleda slobodnih radnih mjesta, podrške pri zapošljavanju, mentorstva novozaposlenih i osposobljavanja kroz rad te podrške nakon zapošljavanja kako bi olakšale profesionalnu reintegraciju dugotrajno nezaposlenih osoba, uz iskorištavanje, prema potrebi, postojećih aktivnih politika zapošljavanja koje su usmjerene na tu ciljnu skupinu.

Obrazloženje

Istaknuti važnost aktivnih politika zapošljavanja.

Amandman 15.

Prijedlog preporuke

Točka 9. – dodati novu točku

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Pojačaju integraciju pri korištenju strukturnih fondova, primjerice povezivanjem mjera za osposobljavanje koje se financiraju iz Europskog socijalnog fonda (ESF) s mjerama usmjerenim na potporu rastu i inovacijama, koje se financiraju iz drugih strukturnih fondova. Konkretno, mogli bi se predvidjeti posebni poticaji za poduzeća koja zapošljavaju dugotrajno nezaposlene osobe. Za osposobljavanje tih osoba mogla bi se koristiti sredstva ESF-a. Od država članica i regija se zahtijeva da preispitaju mogućnost financiranja tijela koja potiču projekte koji kombiniraju razne strukturne fondove, prema potrebi i uz pomoć sredstava iz „prijčuve za uspješnost”.</i>

Obrazloženje

Budući da je uključivanje dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada samo po sebi teže, potrebno je na najbolji način iskoristiti strukturne fondove za poticanje potražnje nagrađivanjem poduzeća koja pri zapošljavanju odabiru dugotrajno nezaposlene osobe čije bi se osposobljavanje moglo poduprijeti sredstvima Europskog socijalnog fonda.

Amandman 16.

Prijedlog preporuke

Točka 10. – dodati novu točku nakon „OVIME PREPORUČUJE KOMISIJI DA:”

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Izradi ex ante analizu aktivnih politika zapošljavanja posebno usmjerenih na dugotrajno nezaposlene osobe u cilju uvođenja posebnih mjera u državama članicama. <u>Nadalje, da ojača analizu aktivnih politika u kombinaciji s radom za opće dobro i potporom dohotku u cilju povezivanja inicijativa za zapošljavanje sa stjecanjem vještina koje su korisne na tržištu rada. Aktivnom politikom u vezi s radom za opće dobro trebaju upravljati javne službe za zapošljavanje.</u></i>

Obrazloženje

Preporučiti ex ante analizu aktivnih politika zapošljavanja. Ojačati mjere aktivne politike tako da ih se poveže kako s ugovorima/sporazumima o uključivanju na tržište rada tako i s eventualnim radom za opće dobro u svrhu stjecanja stručnih vještina korisnih na tržištu rada nakon isteka rada za opće dobro.

Amandman 17.

Prijedlog preporuke

Točka 10. – dodati novu točku nakon „OVIME PREPORUČUJE KOMISIJI DA:”

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Na temelju prijedloga Europske mreže javnih službi za zapošljavanje (koja je uspostavljena Odlukom br. 573/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014.), izradi preporuke za kvalitativne i kvantitativne standarde koje službe za zapošljavanje u svim državama trebaju postići te predvidi dodjelu sredstava EU-a za jačanje službi za zapošljavanje.</i>

Obrazloženje

Države članice trebale bi organizirati svoje službe za zapošljavanje kako bi se borile protiv strukturne nezaposlenosti koristeći sredstva ESF-a na najbolji način. Dodatna nezaposlenost uzrokovana ciklusom krize mogla bi se suzbijati uz pomoć zajedničkih sredstava kojima mogu pristupiti sve države, bez obzira na stopu strukturne nezaposlenosti. To bi omogućilo stabilizaciju ciklusa što bi u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju donijelo korist svim državama.

Amandman 18.

Prijedlog preporuke

Točka 10. – dodati novu točku nakon „OVIME PREPORUČUJE KOMISIJI DA:”

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Utvrđi razliku između strukturne nezaposlenosti (za koju bi se svaka država trebala osloniti na vlastita sredstva ili na sredstva ESF-a u okviru tematskog cilja „jačanje institucionalnih kapaciteta”) i nezaposlenosti uvjetovane dubljim i produženim fazama recesije koje dovode do znatnog porasta stope nezaposlenosti te time povećavaju pritisak na službe za zapošljavanje.</i> <i>Na temelju prethodno utvrđenih standarda, utvrdi potrebe za privremenim jačanjem postojećih struktura kako bi se one mogle nositi sa šokovima uvjetovanim negativnim gospodarskim okolnostima.</i> <i>Prilikom revizije tijekom provedbe višegodišnjeg financijskog okvira procijeni mogućnost pokrivanja dodatnih troškova. Iznadna rješenja trebala bi biti uvjetovana usvajanjem i provedbom reformi usmjerenih na povećanje učinkovitosti javnih i privatnih službi za zapošljavanje u državama članicama, kada i kako je to utvrđeno u preporukama za pojedine države u okviru europskog semestra.</i>

Amandman 19.

Prijedlog preporuke

Točka 10. – dodati novu točku nakon „OVIME PREPORUČUJE KOMISIJI DA:”

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Potiče povezivanje mjera za potporu dugotrajno nezaposlenim osobama s univerzalnijim mjerama za suzbijanje siromaštva na način da se, kad cilj uključivanja na tržište rada nije postignut, a potpore za nezaposlene pomanjkaju, nezaposlenoj osobi ipak osigura minimalni dohodak (naravno, samo kad postoje dokazani uvjeti siromaštva), pri čemu bi se taj dohodak uvjetovao prihvaćanjem privremenog rada za opće dobro koji služi osposobljavanju usmjerenom na ponovno uključivanje nezaposlene osobe u svijet rada i jamči socijalnu uključenost.</i>

Obrazloženje

Kada se dugotrajno nezaposlena osoba ne uspije uključiti u svijet rada, potrebno je pronaći odgovarajuća rješenja kako bi se izbjegao rizik da se ta osoba, nakon prestanka primanja potpore za nezaposlene, nađe u uvjetima marginalizacije i siromaštva, što bi predstavljalo trošak za društvo i opasnost za socijalnu i gospodarsku koheziju.

Amandman 20.

Prijedlog preporuke

Točka 15.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
U suradnji s državama članicama te nakon savjetovanja sa zainteresiranim stranama, ocijeni mjere poduzete kao odgovor na ovu Preporuku i do ...[tri godine nakon donošenja Preporuke] izvijesti Vijeće o stečenom znanju.	U suradnji s državama članicama te nakon savjetovanja sa zainteresiranim stranama, ocijeni mjere poduzete kao odgovor na ovu Preporuku, posebice: — <i>da podupire napore koje države članice ulažu u modernizaciju sustava socijalne zaštite radi uspostavljanja europskog sustava osiguranja protiv dugotrajne nezaposlenosti na temelju zajedničkih gospodarskih i financijskih pokazatelja,</i> — <i>uz to, prilikom revizije višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020., procijeni prioritete za koje je potrebno izdvojiti sredstva EU-a kako bi se nastavile provoditi mjere predviđene Garancijom za mlade i donijele primjerenije mjere za suzbijanje dugotrajne nezaposlenosti putem izvanrednih inicijativa kao što je stvaranje ad hoc fonda (jamstvenog fonda za odrasle prema modelu Garancije za mlade) kako bi se suzbila dugotrajna nezaposlenost,</i> i do ...[tri godine nakon donošenja preporuke] izvijesti Vijeće o stečenom znanju.

Obrazloženje

Dugotrajna nezaposlenost samo je dio šireg problema siromaštva, koji za sobom povlači posebno teške gospodarske i socijalne posljedice. Stoga je nužno da mjere na koje se poziva u preporuci obuhvate i potporu za siromašne, zbog čega je nužno pozvati sve države koje to još možda nisu učinile da usvoje te mjere.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

Uvodne napomene

1. uzima u obzir potrebe da se Prijedlogom preporuke poštuju načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te pozdravlja činjenicu da se tekst bavi problemom gospodarskim i društvenim posljedicama dugotrajne nezaposlenosti. Prema izvješću petorice predsjednika „Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije”, dugotrajna nezaposlenost „jedan je od glavnih razloga nejednakosti i socijalne isključenosti. [...] Zato su od ključne važnosti tržišta rada na kojima se promiče visoka razina zaposlenosti i na kojima je moguće ublažiti šokove bez stvaranja prekomjerne nezaposlenosti [...]”;
2. uočava važnost činjenice da se Prijedlogom nastoji ponovo uključiti nezaposlene osobe u svijet rada te da se službama za zapošljavanje daje zadatak da se pobrinu o nezaposlenoj osobi uz sudjelovanje poduzeća i društvenih dionika te javnog sektora kako bi se potaknulo njihovo uključivanje;
3. ističe važnost koja se pridaje instrumentima upravljanja sustavom te je prepoznaje kao dio strategije jedinstvenih kontaktnih mjesta;
4. naglašava važnost suzbijanja dugotrajne nezaposlenosti kako bi se omogućilo ispravno funkcioniranje lokalnog gospodarstva; ističe da dugotrajna nezaposlenost nije održiva i podsjeća na važnost predviđanja potreba za određenim kompetencijama te usklađivanja tih kompetencija s potrebama tržišta rada; U područjima gdje postoji znatna neusklađenost ili manjak vještina potrebno je pojačati programe osposobljavanja kako bi se razvile potrebne vještine. Poseban naglasak treba staviti na poboljšanje jezičnih vještina nezaposlenih migranata i tražitelja azila;
5. napominje da Prijedlog sadrži važne implikacije za suzbijanje siromaštva, što je i dalje jedan od ciljeva strategije Europa 2020. koje je najteže ostvariti zbog posljedica gospodarske krize.

Opće napomene

U tom kontekstu Odbor ipak napominje da se čini da su u Prijedlogu zanemareni neki elementi, a posebice:

6. podsjeća na nužnost povećanja učinkovitosti i djelotvornosti javnih službi za zapošljavanje; u Prijedlogu preporuke predlaže se samo veća koordinacija mjera potpore koje ipak ostaju u nadležnosti pojedinačnih država, a ne pridaje se dovoljno pozornosti postojećim razlikama u pogledu razmjera problema i opremljenosti struktura koje bi se njime trebale baviti, kao što je već bio slučaj s provođenjem Jamstva za mlade. U mnogim se državama stoga traži znatno jačanje službi za zapošljavanje. Kao primjer te velike razlike, odnos između osoblja koje radi u službama za zapošljavanje i aktivnog stanovništva u Njemačkoj je 1:400, u Francuskoj 1:600, a u Italiji 1:3 000;
7. stoga preporučuje jačanje suradnje s privatnim službama za zapošljavanje i angažiranje agencija za privremeno zapošljavanje u slučaju da javne službe za zapošljavanje nisu u dovoljnoj mjeri kadre pružiti savjete i pomoći dugotrajno nezaposlenim osobama;
8. zalaže se za užu suradnju među državama članicama i regijama kako bi se stopa nezaposlenosti u EU-u što učinkovitije smanjila pridavanjem veće važnosti toj vrsti programa u medijima. Tako bi, primjerice, mreža EURES mogla – putem reklamne kampanje na televiziji, internetu ili u drugim masovnim medijima – doprinijeti tome da osobe koje traže posao u inozemstvu raspolažu najnovijim informacijama o mogućnostima zapošljavanja; stoga preporučuje da se uspostavi međunarodna suradnja službi za zapošljavanje i drugih socijalnih službi kako bi se osigurala učinkovitija i brža razmjena informacija i podataka;

9. naglašava potrebu da se utvrde sredstva potrebna za prilagodbu najboljim praksama. To se može napraviti korištenjem rezultata rada Europske mreže javnih službi za zapošljavanje (Odluka 573/2014/EU), procjenom financijskih sredstava potrebnih da bi sve države usvojile utvrđene standarde i predlaganjem načina na koji bi svaka država mogla uložiti napore za popunjavanje manjkavosti;

10. podsjeća na uputnost razlikovanja strukturne sastavnice nezaposlenosti od dinamičke sastavnice uzrokovane određenom fazom u ciklusu krize. Službama za zapošljavanje (koje su organizirane kako bi reagirale na prvu sastavnicu) potrebno je omogućiti da se brzo prilagode dodatnim potrebama koje nameću posebno negativni gospodarski ciklusi. Troškove za prilagodbu postojećih struktura tim potrebama trebale bi snositi države članice, koje se pritom mogu koristiti sredstvima iz EFRR-a i ESF-a (u okviru tematskog cilja „jačanje institucionalnih kapaciteta”). U sklopu revizije tijekom provedbe višegodišnjeg financijskog okvira mogu se ocijeniti učinci mjera i preispitati eventualne potrebne prilagodbe propisa EU-a;

11. naglašava važnost ulaganja u ljudski kapital; ipak ističe da su, s obzirom na to da su ta ulaganja dugoročna, poduzeća sklona davati prednost mladima i onima koji su nedavno diplomirali, što dovodi do toga da se potencijalni radnici starije ili srednje životne dobi nalaze u nepovoljnom položaju. Borba protiv nezaposlenosti iziskuje poticaje kojima će se nezaposlene osobe starije ili srednje životne dobi potaknuti da se prekvalificiraju te kojima će se osigurati da zapošljavanje tih osoba bude u interesu privatnog i javnog sektora. U cilju sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti jednako je važno promicati cjeloživotno učenje usmjereno na prekvalifikaciju postojeće radne snage i nekvalificiranih radnika;

12. naglašava da bi se tom mogućom modernizacijom službi za zapošljavanje moglo pridonijeti smanjenju dugotrajne nezaposlenosti, a isto tako i kratkotrajne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih;

13. napominje da je predložena modernizacija službi za zapošljavanje dug i složen postupak, posebice u državama članicama čiji je postojeći sustav krut i birokratski. Dobro funkcioniranje jedinstvenih kontaktnih točaka uvelike ovisi o fleksibilnosti dotičnih institucija te o primjerenom i brzom širenju informacija. Te kontaktne točke mogle bi osigurati pripremu personaliziranih usluga, no treba voditi računa o tome da bi, ovisno o broju osoba koje traže posao, taj zadatak mogao predstavljati znatno administrativno opterećenje. Međutim, te kontaktne točke trebaju raspolagati primjereno kvalificiranim osobljem koje će biti u stanju ne samo prosljediti postojeće ponude već i procijeniti osobnost tražitelja posla i njihove glavne kompetencije. Stoga poziva države članice da pri uspostavi tih mehanizama vode računa o tim faktorima;

14. podsjeća na potrebu da se poduzmu odlučnije mjere na polju potražnje s obzirom na to da je u trenucima stagnacije u potražnji za radnom snagom nezaposlenim osobama teško naći zaposlenje, čak i uz pomoć individualiziranih programa za osposobljavanje. U tom kontekstu, premda cijeni smjernice sadržane u Prijedlogu preporuke za jačanje odnosa s poslodavcima, smatra da bi u cilju jačanja potražnje za radnom snagom bilo korisno pokrenuti integraciju strukturnih fondova. U okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR-a) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR-a), tj. fondova namijenjenih poduzećima koja mogu predložiti inovativne projekte čiji je cilj povećati konkurentnost sustava, često se predviđa mogućnost zapošljavanja osoba s odgovarajućim kvalifikacijama. U tim slučajevima, povezanost s aktivnostima osposobljavanja koje se financiraju iz ESF-a mogla bi potaknuti ponovno uključivanje nezaposlenih osoba na tržište rada. Države članice trebale bi poticati integrirano korištenje fondova, među ostalim putem pojednostavljenja korištenja za MSP-ove i putem korištenja pričuva za uspješnost;

15. budući da su dugotrajno nezaposlene osobe u slučaju neuspješnog postupka uključivanja na tržište rada i nakon isteka potpore za nezaposlene izložene opasnosti marginalizacije, napominje da je od presudne važnosti da svaka država predvidi mjere za suzbijanje siromaštva u skladu sa smjernicama koje je Europska komisija već definirala u Preporuci Komisije od 3. listopada 2008. o aktivnom uključivanju osoba isključenih iz tržišta rada (2008/867/EZ), a koja je preuzeta u Komunikaciji Komisije „Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju” (COM(2013) 083 završna verzija). OR se nada da će države članice doista provesti preporuke Europske komisije;

16. povrh toga, podsjeća na potrebu da se pristup mogućim mjerama za potporu siromašnima uvjetuje prihvaćanjem rada za opće dobro na ograničeno razdoblje i, uz to, u okviru postupka osposobljavanja čiji je cilj ponovno uključivanje na tržište rada;

17. naglašava da izobrazba s ciljem ponovnog zapošljavanja mora biti organizirana u bliskoj suradnji sa zainteresiranim institucijama kako bi države članice mogle postići što bolje rezultate na svim razinama te kako bi se smanjile profesionalna i društvena izolacija i razina siromaštva. Skreće pozornost na činjenicu da takve mjere imaju pozitivan učinak jer potiču europske građane koji su otišli raditi u drugu državu članicu zbog gospodarskih razloga te kako bi osigurali sredstva za život da se vrate u državu podrijetla. Kako se na lokalnom tržištu rada poboljšavaju mogućnosti za pronalaženje posla i sredstava za život tako bi se ekonomske migracije trebale smanjivati;

18. naglašava središnju ulogu regija i lokalnih tijela vlasti s obzirom na to da oni po svojoj prirodi imaju glavnu ulogu u postupku unapređenja službi za zapošljavanje, kao i zbog toga što u mnogim državama članicama planiranje i provedba vezani uz strukturne fondove spadaju u njihovu nadležnost. Pored toga, lokalne i regionalne vlasti mogu imati važnu ulogu u organizaciji i provedbi strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih, s obzirom na to da u brojnim regijama, a posebice selima, ne postoje centri za osposobljavanje namijenjeni i odraslim osobama. Uloga lokalnih i regionalnih vlasti tim je važnija što one raspolažu informacijama o lokalnom tržištu rada i održavaju veze s lokalnim poduzećima koja mogu potaknuti praktično strukovno obrazovanje. Osim toga, osobe koje žele sudjelovati u obrazovanju odraslih ili strukovnom osposobljavanju moraju, tijekom više mjeseci, biti spremne putovati. To uzrokuje dodatne troškove, koji – za nezaposlenu osobu koja prima tek malu pomoć ili čak ne prima nikakvu nadoknadu – predstavlja veliko opterećenje;

19. stoga zahtijeva da se u Prijedlogu preporuke Komisije u većoj mjeri uzme u obzir regionalna dimenzija tog problema te poziva Vijeće da razmotri ključnu ulogu koju lokalne i regionalne vlasti mogu imati u poboljšanju učinkovitosti službi za zapošljavanje.

Bruxelles, 10. veljače 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA

Mišljenje Europskog odbora regija – Okvir Europske unije za prikupljanje podataka u ribarstvu

(2016/C 120/08)

Izvjestitelj:

Olgierd GEBLEWICZ, guverner Zapadnopomeranskog vojvodstva (PL/EPP)

Referentni dokument: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira Unije za prikupljanje, upravljanje i korištenje podataka u sektoru ribarstva i podršci za znanstveno savjetovanje vezano uz zajedničku ribarstvenu politiku (preinaka)

COM(2015) 294 završna verzija

I. PREPORUKE ZA IZMJENE**Amandman 1.**

Uvodna izjava 10.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
(10) Definiciju „krajnjih korisnika” trebalo bi uskladiti s definicijom „krajnjih korisnika znanstvenih podataka” navedenu u Uredbi (EU) br. 1380/2013 te obuhvatiti i znanstvena tijela s interesom za ekološke aspekte upravljanja ribarstvom.	(10) Definiciju „krajnjih korisnika” trebalo bi uskladiti s definicijom „krajnjih korisnika znanstvenih podataka” navedenom u Uredbi (EU) br. 1380/2013 i s preporukama STECF-a te obuhvatiti i znanstvena tijela s interesom za ekološke aspekte upravljanja ribarstvom.

Obrazloženje

Pojam „krajnji korisnik” je preopćenit, naročito kad potreba za podacima ovisi o krajnjim korisnicima. Krajnje korisnike stoga treba podijeliti u one krajnje korisnike koji mogu definirati potrebu za podacima i one koji samo mogu dobiti pristup podacima.

U svojoj reviziji višegodišnjeg programa prikupljanja podataka (ref. dok.: Izvješće STECF-a o reviziji višegodišnjeg programa prikupljanja podataka – STECF-13-06, 1. dio, str. 6.) i Izvješća o reviziji okvira za prikupljanje podataka (STECF-14-07, 4. dio, str. 43.-45. i str. 106.), STECF predlaže tri skupine krajnjih korisnika:

- 1. skupina: obuhvaća najvažnije krajnje korisnike za koje je okvir za prikupljanje podataka (DCF) i osmišljen, među kojima su Komisija, tijela poput ICES-a i STECF-a koje je Komisija odabrala kako bi ih kontinuirano savjetovali i izravno podržavali donošenje odluka u okviru Zajedničke ribarske politike (ZRP) te druga tijela za upravljanje u ribarstvu, kao što su regionalne organizacije za upravljanje u ribarstvu (RFMO-ovi) i Opća komisija za ribarstvo Sredozemlja (GFCM), koja koriste podatke iz okvira za prikupljanje podataka prilikom provedbe svojih politika za upravljanje ribarstvom;
- 2. skupina: obuhvaća druga tijela poput savjetodavnih vijeća ili podizvođača od kojih Komisija može zatražiti savjet ili analizu koji se temelje na podacima iz okvira za prikupljanje podataka;
- 3. skupina: uključuje sva ostala tijela, kao što su nevladine organizacije, udruge ribara i sveučilišta koji podatke iz okvira za prikupljanje podataka žele koristiti za vlastite potrebe.

Sve tri skupine krajnjih korisnika mogu dobiti pristup podacima, ali samo oni iz 1. i 2. skupine mogu sudjelovati u definiranju potreba za podacima.

Amandman 2.

Uvodna izjava 14.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
(14) Potrebe za podacima za poljoprivredne politike koje nisu izravno regulirane Uredbom (EU) br. 1380/2013, poput onih povezanih s Uredbom (EZ) br. 1100/2007 i Uredbom (EZ) br. 2347/2002 trebalo bi također obuhvatiti ovom Uredbom.	(14) Potrebe za podacima za poljoprivredne politike koje nisu izravno regulirane Uredbom (EU) br. 1380/2013, poput onih povezanih s Uredbom (EZ) br. 1100/2007, Uredbom (EZ) br. 812/2004 i Uredbom (EZ) br. 2347/2002 trebalo bi također obuhvatiti ovom Uredbom.

Obrazloženje

U cilju dosljednosti s člankom 77.c Uredbe (EU) br. 508/2014.

Amandman 3.

Članak 4.

Uspostava višegodišnjih programa Unije

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
Članak 4. Uspostava višegodišnjih programa Unije 1. Komisija je ovlaštena, u skladu s člankom 23., donositi delegirane akte o uspostavi višegodišnjih programa Unije radi prikupljanja bioloških, tehničkih, ekoloških, socijalnih i ekonomskih podataka o sektoru ribarstva i upravljanja njima. 2. Višegodišnji programi Unije uspostavljaju se nakon savjetovanja s regionalnim koordinacijskim skupinama iz članka 8., Znanstvenim, tehničkim i gospodarskim odborom za ribarstvo (STECF) i svim drugim relevantnim znanstvenim savjetodavnim tijelima. 3. Pri uspostavljanju višegodišnjeg programa Unije, Komisija uzima u obzir sljedeće: (a) potrebe za informacijama za upravljanje zajedničkom ribarstvenom politikom; (b) potrebu i važnost podataka za donošenje odluka o upravljanju ribarstvom i zaštiti ekosustava, uključujući osjetljive vrste i staništa;	Članak 4. Uspostava višegodišnjih programa Unije 1. Komisija je ovlaštena, u skladu s člankom 23., donositi delegirane akte o uspostavi višegodišnjih programa Unije radi prikupljanja bioloških, tehničkih, ekoloških, socijalnih i ekonomskih podataka o sektoru ribarstva i upravljanja njima. 2. Višegodišnji programi Unije uspostavljaju se nakon savjetovanja s regionalnim koordinacijskim skupinama iz članka 8., Znanstvenim, tehničkim i gospodarskim odborom za ribarstvo (STECF) i svim drugim relevantnim znanstvenim savjetodavnim tijelima. 3. Pri uspostavljanju višegodišnjeg programa Unije, Komisija uzima u obzir sljedeće: (a) potrebe za informacijama za upravljanje zajedničkom ribarstvenom politikom i njihovu raspoloživost; (b) potrebu i važnost podataka za donošenje odluka o upravljanju ribarstvom i zaštiti ekosustava, uključujući osjetljive vrste i staništa;

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
(c) potrebu da se podupru procjene utjecaja mjera politike;	(c) potrebu da se podupru procjene utjecaja mjera politike;
(d) troškove i koristi;	(d) troškove i koristi;
(e) postojeće vremenske nizove;	(e) postojeće vremenske nizove;
(f) potrebu da se izbjegne dvostruko prikupljanje podataka;	(f) potrebu da se izbjegne dvostruko prikupljanje podataka;
(g) regionalne posebnosti;	(g) regionalne posebnosti;
(h) međunarodne obveze Unije i njezinih država članica.	(h) međunarodne obveze Unije i njezinih država članica.

Obrazloženje

Kako bi se ograničili dodatni troškovi prikupljanja podataka i budući da se svi podaci već obrađuju prema vrsti i tipu, ne bi trebalo nametati nove obveze prikupljanja podataka bez dogovora s dionicima.

Amandman 4.

Članak 6.

Nacionalni planovi rada

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
1. Ne dovodeći u pitanje njihove trenutačne obveze prikupljanja podataka na temelju zakonodavstva Unije, države članice prikupljaju podatke u okviru operativnog programa, kako je navedeno u članku 18. Uredbe (EU) br. 508/2014, i u okviru plana rada koji je sastavljen u skladu s višegodišnjim programom Unije i na temelju članka 21. Uredbe (EU) br. 508/2014.	1. Ne dovodeći u pitanje njihove trenutačne obveze prikupljanja podataka na temelju zakonodavstva Unije, države članice prikupljaju podatke u okviru operativnog programa, kako je navedeno u članku 18. Uredbe (EU) br. 508/2014, i u okviru plana rada koji je sastavljen u skladu s višegodišnjim programom Unije i na temelju članka 21. Uredbe (EU) br. 508/2014.
2. U planovima rada država članica detaljno se opisuje sljedeće:	2. U planovima rada država članica detaljno se opisuje sljedeće:
(a) učestalost prikupljanja podataka;	(a) učestalost prikupljanja podataka;
(b) izvori podataka, postupci i metode prikupljanja podataka i njihove obrade u skupove podataka koji će biti na raspolaganju krajnjim korisnicima;	(b) izvori podataka, postupci i metode prikupljanja podataka i njihove obrade u skupove podataka koji će biti na raspolaganju krajnjim korisnicima;
(c) okvir za osiguranje i kontrolu kvalitete radi osiguranja odgovarajuće kvalitete podataka u skladu s člankom 13.;	(c) okvir za osiguranje i kontrolu kvalitete radi osiguranja odgovarajuće kvalitete podataka u skladu s člankom 13.;
(d) kako su i kada podaci potrebni;	(d) kako su i kada podaci potrebni, na temelju ocjene glavnih krajnjih korisnika;

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(e) međunarodni i regionalni mehanizmi suradnje, među ostalim bilateralni i multilateralni sporazumi koji su sklopljeni radi postizanja ciljeva ove Uredbe; i (f) kako su uzete u obzir međunarodne obveze Unije i njezinih država članica. 3. Svaka država članica pri pripremi svojeg plana rada koordinira svoj rad s drugim državama članicama, posebno u istoj pomorskoj regiji, radi osiguranja dovoljne i učinkovite obuhvaćenosti i izbjegavanja udvostručivanja aktivnosti prikupljanja podataka. 4. Svaka država članica osigurava da je njezin plan rada usklađen s primjenjivim zajedničkim preporukama regionalnih koordinacijskih skupina ako je Komisija odobrila te zajedničke preporuke u obliku regionalnog plana rada u skladu s člankom 8.	(e) međunarodni i regionalni mehanizmi suradnje, među ostalim bilateralni i multilateralni sporazumi koji su sklopljeni radi postizanja ciljeva ove Uredbe; i (f) kako su uzete u obzir međunarodne obveze Unije i njezinih država članica. 3. Svaka država članica pri pripremi svojeg plana rada koordinira svoj rad i surađuje s drugim državama članicama, posebno u istoj pomorskoj regiji, radi osiguranja dovoljne i učinkovite obuhvaćenosti i izbjegavanja udvostručivanja aktivnosti prikupljanja podataka. 4. Svaka država članica osigurava da je njezin plan rada usklađen s primjenjivim zajedničkim preporukama regionalnih koordinacijskih skupina ako je Komisija odobrila te zajedničke preporuke u obliku regionalnog plana rada u skladu s člankom 8.

Obrazloženje

Ovom Uredbom predlaže se da glavni krajnji korisnici sudjeluju u definiranju potreba za podacima i budu u mogućnosti zatražiti prikupljanje podataka kada to bude potrebno. Stoga bi glavni krajnji korisnici trebali biti u mogućnosti da definiraju potrebe za podacima i zatraže prikupljanje podataka u bilo kojem trenutku. Moguće je da se u vrijeme kada države članice budu izrađivale planove rada neće znati potrebe za podacima i datumi poziva na prikupljanje podataka niti rokovi do kojih krajnjim korisnicima treba podatke staviti na raspolaganje.

Važno je da države članice u istoj regiji ne samo koordiniraju nego i da aktivno **surađuju**, vidjeti točku br. 46 u Osnovnoj uredbi („Države članice trebaju surađivati međusobno i s Komisijom u cilju koordinacije aktivnosti prikupljanja podataka”). Tekst treba uskladiti i s naslovom i sadržajem članka 8. nacrtu Uredbe koji se trenutno razmatra.

Amandman 5.

Članak 7.

Nacionalni korespondenti

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. Svaka država članica imenuje nacionalnog korespondenta i o tome obavješćuje Komisiju. Nacionalni korespondent središnja je točka za razmjenu informacija između Komisije i države članice o pripremi i provedbi planova rada. 2. Osim toga, nacionalni korespondent izvršava sljedeće zadatke:	1. Svaka država članica imenuje nacionalnog korespondenta i o tome obavješćuje Komisiju. Nacionalni korespondent središnja je točka za razmjenu informacija između Komisije i države članice o pripremi i provedbi planova rada te ga treba uključiti u sve komunikacije važne za višegodišnji program prikupljanja podataka, između ostalog o dostavljanju podataka, izvješćivanju i relevantnim sastancima. 2. Osim toga, nacionalni korespondent izvršava sljedeće zadatke:

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(a) koordinira pripremu godišnjeg izvješća iz članka 10.; (b) osigurava prijenos informacija unutar države članice; i (c) osigurava prisustvo odgovarajućih stručnjaka na sastancima koje organizira Komisija i sudjelovanje u odgovarajućim regionalnim koordinacijskim skupinama iz članka 8. 3. Ako u provedbi plana rada sudjeluje nekoliko tijela u državi članici, nacionalni korespondent odgovoran je za koordinaciju tog rada.	(a) koordinira pripremu godišnjeg izvješća iz članka 10.; (b) osigurava prijenos informacija unutar države članice; (c) osigurava prisustvo odgovarajućih stručnjaka na sastancima koje organizira Komisija i sudjelovanje u odgovarajućim regionalnim koordinacijskim skupinama iz članka 8.; i (d) kada je to potrebno, savjetuje se s lokalnim i regionalnim vlastima priobalnih područja koje imaju zakonske ili financijske ovlasti u sektoru ribarstva i s lokalnim i regionalnim vlastima za koje ribarstvo ima važnu ulogu te ih snabdijeva informacijama. 3. Ako u provedbi plana rada sudjeluje nekoliko tijela u državi članici, nacionalni korespondent odgovoran je za koordinaciju tog rada.

Obrazloženje

S obzirom na to da lokalne i regionalne vlasti dobro poznaju ribarstvo te mogu biti s financijskog ili pravnog aspekta nadležne za sektor ribarstva, potrebne su im informacije o rezultatima koje taj sektor postiže. One također igraju vrlo važnu ulogu u provedbi Uredbe (EU) br. 508/2014, koja predstavlja instrument provedbe ZRP-a.

Amandman 6.

Članak 8.

Koordinacija i suradnja

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. U skladu s člankom 25. Uredbe (EU) br. 1380/2013, države članice koordiniraju svoje aktivnosti s ostalim državama članicama te poduzimaju sve napore kako bi koordinirale svoje aktivnosti s trećim zemljama koje imaju suverenitet ili jurisdikciju nad vodama u istoj pomorskoj regiji. Odgovarajuće države članice radi toga u svakoj pomorskoj regiji uspostavljaju regionalnu koordinacijsku skupinu. 2. Regionalne koordinacijske skupine čine stručnjaci iz država članica, Komisije i odgovarajući krajnji korisnici podataka.	1. U skladu s člankom 25. Uredbe (EU) br. 1380/2013, države članice koordiniraju svoje aktivnosti s ostalim državama članicama te poduzimaju sve napore kako bi koordinirale svoje aktivnosti s trećim zemljama koje imaju suverenitet ili jurisdikciju nad vodama u istoj pomorskoj regiji u skladu s definicijom ICES-a ili FAO-a. Odgovarajuće države članice radi toga u svakoj pomorskoj regiji uspostavljaju regionalnu koordinacijsku skupinu. 2. Regionalne koordinacijske skupine čine stručnjaci iz država članica, Komisije, odgovarajući krajnji korisnici podataka te predstavnici obalnih lokalnih i regionalnih vlasti koje su s pravnog ili financijskog aspekta nadležne za ribarstvo i predstavnici obalnih lokalnih i regionalnih vlasti za koje ribarstvo ima važnu ulogu.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
3. Regionalne koordinacijske skupine sastavljaju i usuglašavaju poslovnik za svoje aktivnosti. 4. Regionalne koordinacijske skupine koordiniraju se među sobom i s Komisijom ako je riječ o pitanjima kojima je zahvaćeno nekoliko regija. 5. Regionalne koordinacijske skupine mogu pripremiti zajedničke preporuke u obliku nacrt regionalnog plana rada o postupcima, metodama, osiguranju i kontroli kvalitete za prikupljanje i obradu podataka kako je navedeno u članku 5. stavku 2. točkama (a) i (b) i članku 5. stavku 4., kao i regionalno koordinirane strategije uzorkovanja. Regionalne koordinacijske skupine pritom, prema potrebi, uzimaju u obzir mišljenje STECF-a. Te se preporuke podnose Komisiji koja provjerava je li nacrt zajedničkih preporuka u skladu s odredbama ove Uredbe i višegodišnjim programom Unije te, ako je tome tako, provedbenim aktima odobrava regionalni plan rada. 6. Ako Komisija odobri regionalne planove rada, njima se zamjenjuju odgovarajući dijelovi planova rada koje je sastavila svaka država članica. Države članice u skladu s tim ažuriraju svoje planove rada. 7. Komisija može donijeti provedbene akte kojima određuje pravila o postupcima, oblik i rokove za podnošenje i odobrenje regionalnih planova rada, kako je navedeno u stavku 5. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24. stavka 2.	3. Regionalne koordinacijske skupine sastavljaju i usuglašavaju poslovnik za svoje aktivnosti. 4. Regionalne koordinacijske skupine koordiniraju se među sobom i s Komisijom ako je riječ o pitanjima kojima je zahvaćeno nekoliko regija u skladu s definicijom ICES-a ili FAO-a, uključujući europske vode koje su geografski smještene u zonama CECAF-a. 5. Regionalne koordinacijske skupine mogu pripremiti zajedničke preporuke u obliku nacrt regionalnog plana rada o postupcima, metodama, osiguranju i kontroli kvalitete za prikupljanje i obradu podataka kako je navedeno u članku 5. stavku 2. točkama (a) i (b) i članku 5. stavku 4., kao i regionalno koordinirane strategije uzorkovanja. Regionalne koordinacijske skupine pritom, prema potrebi, uzimaju u obzir mišljenje STECF-a. Te se preporuke podnose Komisiji koja provjerava je li nacrt zajedničkih preporuka u skladu s odredbama ove Uredbe i višegodišnjim programom Unije te, ako je tome tako, provedbenim aktima odobrava regionalni plan rada. 6. Ako Komisija odobri regionalne planove rada, njima se zamjenjuju odgovarajući dijelovi planova rada koje je sastavila svaka država članica. Države članice u skladu s tim ažuriraju svoje planove rada. 7. Komisija može donijeti provedbene akte kojima određuje pravila o postupcima, oblik i rokove za podnošenje i odobrenje regionalnih planova rada, kako je navedeno u stavku 5. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24. stavka 2.

Obrazloženje

S obzirom na to da lokalne i regionalne vlasti dobro poznaju ribarstvo te su uključene u upravljanje tim sektorom temeljem svojih zakonskih ili financijskih nadležnosti, potrebne su im informacije o rezultatima koje taj sektor postiže. One također igraju vrlo važnu ulogu u provedbi Uredbe (EU) br. 508/2014, koja predstavlja instrument provedbe ZRP-a. Spominjanjem ICES-a pojašnjava se pojam „pomorska regija”.

ICES je odredio samo morska područja u sjevernoatlantskoj zoni te nije obuhvatio Sredozemlje i Crno more. FAO-ova podjela obuhvaća cijele oceane.

Amandman 7.

Članak 16.

Postupak za osiguranje dostupnosti detaljnih i zbirnih podataka

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. Države članice uspostavljaju odgovarajuće postupke i elektroničke tehnologije radi osiguranja učinkovite primjene članka 25. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i suzdržavaju se od uvođenja bilo kojih nepotrebnih ograničenja najvećeg mogućeg širenja detaljnih i zbirnih podataka. 2. Države članice osiguravaju odgovarajuće zaštitne mjere za slučajeve u kojima podaci uključuju informacije o identificiranim fizičkim osobama ili fizičkim osobama koje je moguće identificirati. Komisija je ovlaštena, u skladu s člankom 23., donositi delegirane akte kojima se definiraju odgovarajuće zaštitne mjere koje se upotrebljavaju pri rukovanju s takvim informacijama. 3. Države članice osiguravaju da se odgovarajući detaljni i zbirni podaci ažuriraju i stave na raspolaganje krajnjim korisnicima u roku od jednog mjeseca od primitka zahtjeva za dostavu tih podataka. Ako podatke zahtijevaju druge zainteresirane strane, države članice osiguravaju da se podaci ažuriraju i stavljaju na raspolaganje u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva za dostavu tih podataka. 4. Ako se detaljni podaci zahtijevaju radi znanstvene objave, države članice mogu, radi zaštite profesionalnih interesa prikupljača podataka, zahtijevati da se objava podataka odgodi za tri godine od datuma na koji se podaci odnose. Države članice moraju obavijestiti krajnje korisnike i Komisiju o svakoj takvoj odluci i o razlozima za svaku takvu odluku.	1. Države članice uspostavljaju odgovarajuće postupke i elektroničke tehnologije radi osiguranja učinkovite primjene članka 25. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i suzdržavaju se od uvođenja bilo kojih nepotrebnih ograničenja najvećeg mogućeg širenja detaljnih i zbirnih podataka. 2. Države članice osiguravaju odgovarajuće zaštitne mjere za slučajeve u kojima podaci uključuju informacije o identificiranim fizičkim osobama ili fizičkim osobama koje je moguće identificirati. 3. Države članice osiguravaju da se odgovarajući detaljni i zbirni podaci ažuriraju i stave na raspolaganje krajnjim korisnicima, u skladu s definicijom STECF-a, u roku od jednog mjeseca od primitka zahtjeva za dostavu tih podataka, ako je zahtjev podnesen u skladu s unaprijed određenim godišnjim rasporedom. Ako podatke zahtijevaju ili glavni krajnji korisnici izvan godišnjeg rasporeda ili oni koji nisu glavni krajnji korisnici, države članice osiguravaju da se podaci ažuriraju i stavljaju na raspolaganje u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva za dostavu tih podataka. 4. Ako se detaljni podaci zahtijevaju radi znanstvene objave, države članice mogu, radi zaštite profesionalnih interesa prikupljača podataka, zahtijevati da se objava podataka odgodi za tri godine od datuma na koji se podaci odnose. Države članice moraju obavijestiti krajnje korisnike i Komisiju o svakoj takvoj odluci i o razlozima za svaku takvu odluku.

Obrazloženje

Radi usklađivanja s definicijom krajnjih korisnika. Zaštita podataka od ključne je važnosti. Donesene mjere i predviđene garancije ne treba razmatrati samo Europska komisija. STECF (Znanstveni, tehnički i gospodarski odbor za ribarstvo EK-a) pruža jasnu definiciju krajnjih korisnika.

Amandman 8.

Članak 17.

Kompatibilni sustavi za pohranu i razmjenu podataka

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
1. Države članice, Komisija, znanstvena savjetodavna tijela i odgovarajući krajnji korisnici surađuju na razvoju kompatibilnih sustava za pohranu i razmjenu podataka radi smanjenja troškova i olakšavanja pristupa podacima za krajnje korisnike i druge zainteresirane strane, uzimajući u obzir odredbe Direktive 2007/2/EZ. Tim se sustavima olakšava i širenje informacija drugim zainteresiranim stranama. Regionalni planovi rada iz članka 8. stavka 6. mogu biti osnova za sporazum o takvim sustavima. 2. Zaštitne mjere utvrđuju se, prema potrebi, za slučajeve u kojima sustavi za pohranu i razmjenu podataka iz stavka 1. uključuju informacije o identificiranim fizičkim osobama ili fizičkim osobama koje je moguće identificirati. Komisija je ovlaštena, u skladu s člankom 23., donositi delegirane akte kojima se definiraju odgovarajuće zaštitne mjere koje se upotrebljavaju pri rukovanju s takvim informacijama. 3. Komisija je ovlaštena donositi provedbene akte kojima određuje pravila o postupcima, oblike, oznake i rokove koji će se upotrebljavati kako bi se osigurala kompatibilnost sustava za pohranu i razmjenu podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24. stavka 2.	1. Države članice, Komisija, znanstvena savjetodavna tijela i odgovarajući krajnji korisnici surađuju na razvoju kompatibilnih sustava za pohranu i razmjenu podataka radi smanjenja troškova i olakšavanja pristupa podacima za krajnje korisnike, uzimajući u obzir odredbe Direktive 2007/2/EZ. Tim se sustavima olakšava i širenje informacija onima koji nisu glavni krajnji korisnici u skladu s definicijom STECF-a. Regionalni planovi rada iz članka 8. stavka 6. mogu biti osnova za sporazum o takvim sustavima. 2. Zaštitne mjere utvrđuju se, prema potrebi, za slučajeve u kojima sustavi za pohranu i razmjenu podataka iz stavka 1. uključuju informacije o identificiranim fizičkim osobama ili fizičkim osobama koje je moguće identificirati. 3. Komisija je ovlaštena donositi provedbene akte kojima određuje pravila o postupcima, oblike, oznake i rokove koji će se upotrebljavati kako bi se osigurala kompatibilnost sustava za pohranu i razmjenu podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24. stavka 2.

Obrazloženje

Radi usklađivanja s definicijom krajnjih korisnika.

Zaštita podataka od ključne je važnosti. Donesene mjere i predviđene garancije ne treba razmatrati samo Europska komisija.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA,

1. pozdravlja Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira Unije za prikupljanje, upravljanje i korištenje podataka u sektoru ribarstva i podršci za znanstveno savjetovanje vezano uz zajedničku ribarstvenu politiku koji smatra važnim temeljom u uspostavi regionalizirane zajedničke ribarstvene politike;

2. prikupljanje podataka smatra izuzetno važnim za poboljšanje znanja o ribljim stokovima i za dugoročno upravljanje ribarstvom. Poboljšano prikupljanje podataka omogućilo bi pouzdaniju procjenu najvećeg održivog prinosa i postizanje dugoročne održivosti kako je propisano u Uredbi Vijeća (EU) br. 1380/2013;

3. smatra Prijedlog korisnim instrumentom za postizanje održivog ribarstva do 2020.;

4. primjećuje da je sve veća pozornost koja se posvećuje učincima ribolova na ekosustav povećala potrebu za uzimanjem u obzir učinka ribolova na ekosustave; to je načelo utvrđeno kao jedan od glavnih ciljeva u članku 2. novog ZRP-a (Uredba Vijeća (EU) br. 1380/2013);

5. primjećuje da će pouzdano prikupljanje podataka o morskim vrstama, bilo komercijalnim ili nekomercijalnim, zajedno s drugim relevantnim podacima o okolišu, omogućiti točniju procjenu stanja stokova i morskih ekosustava i njihovih dinamika;
6. postavlja pitanje rjeđeg prikupljanja podataka, što bi moglo djelovati na praćenje i razvoj nizova podataka, naročito kad se radi o podacima koji se brzo mijenjaju, te značajno utjecati na mjere upravljanja;
7. smatra da je ovaj prijedlog ključan korak za uspostavu pristupa reformiranoj zajedničkoj ribarstvenoj politici temeljenog na ekosustavu;
8. predlaže da prvi korak u procjeni utjecaja ribolova na osjetljive morske ekosustave bude ispitivanje preklapanja između prostorne raspodjele ribolovnih aktivnosti i položaja osjetljivih morskih staništa. Preduvjet je za to dostupnost planova staništa, a tamo gdje planovi nisu dostupni potrebno je provesti posebne studije koje će se financirati u sklopu izravnih mjera upravljanja. Sljedeći bi korak trebao biti precizno utvrđivanje utjecaja različitog ribolovnog pribora na različite tipove staništa;
9. primjećuje veliki potencijal za povećanje interoperabilnosti s Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji;
10. smatra da je upotreba istraživačkih plovila kao zajedničke platforme za Okvir za prikupljanje podataka (DCF) i Okvirnu direktivu o pomorskoj strategiji (MSFD) najbolji način smanjenja operativnih troškova. Međutim, potrebno je raspraviti o dovoljnoj raspoloživosti ljudskih resursa i opreme u državama članicama kako bi se omogućilo provođenje novih operacija;
11. podržava cilj boljeg usklađivanja dostupnosti podataka s potrebama upravljanja, međutim upozorava na potencijalne posljedice analize troškova i koristi te troškova i upotrebe koju predlaže Europska komisija. Za neke vrste podataka istraživanja koja se provode na moru ne mogu se zamijeniti jeftinijim metodama;
12. poziva države članice da u cilju osiguranja interoperabilnosti izvrše procjenu svojih postojećih sustava za prikupljanje podataka. Ta procjena trebala bi ocijeniti sukladnost, protokole za prijenos podataka, prikupljanje, obradu, podnošenje i procjenu kakvoće. Učinkovito regionalno prikupljanje podataka kao i uspostavljanje regionalnih baza podataka trebali bi omogućiti bolje uključivanje prikupljenih podataka u planove upravljanja;
13. poziva sve dionike da rade, ako je moguće, u cilju osiguranja otvorene dostupnosti prikupljenih podataka u obliku koji mogu koristiti relevantni korisnici, uključujući lokalne i regionalne vlasti; od ključne je važnosti pojedinim regijama omogućiti pristup većem broju informacija i voditi više računa o njihovim potrebama;
14. primjećuje da su znanstveni podaci o ribarstvu već široko dostupni, ali zbog nedostatka odgovarajućeg sučelja i znanja na lokalnoj razini rijetko imaju oblik koji lokalne i regionalne vlasti mogu lako koristiti;
15. s obzirom na potrebu prikupljanja podataka radi popunjavanja postojećih praznina u znanju naglašava važnost prikupljanja podataka za kvalitativnu i kvantitativnu analizu plavog gospodarstva;
16. Naglašava važnost socioekonomskih podataka za sektore ribarstva i akvakulture i tvrdi da njihovo usklađivanje može srednjoročno doprinijeti boljem usklađivanju te jačanju socijalnih propisa u tim sektorima;
17. primjećuje, međutim, da bi financijska sredstva iz EFPR-a trebala koristiti samo za prikupljanje podataka u okviru ZRP-a i EFPR-a;
18. poziva da se za prikupljanje podataka i znanstvenih mišljenja koji odgovaraju potrebama ZRP-a izdvoje sredstva kojima će se pokazati ambiciozni ciljevi ZRP-a. Ako se podaci prikupljaju u druge svrhe, trebali bi se financirati sredstvima koja ne potječu iz EFPR-a;

19. naglašava važnost prikupljanja društveno-gospodarskih podataka za industriju prerade ribe. Porijeklo prerađene ribe važan je podatak za razumijevanje lanca vrijednosti u malim ribarskim zajednicama i raspoloživost tih informacija mogla bi biti od velike koristi za politički pristup na nacionalnoj i europskoj razini usmjeren na obrtno lokalno i obalno ribarstvo. Prikupljanje i pažljiva analiza socioekonomskih podataka poput ravnoteže spolova zaposlenika i vrsta zaposlenja mogli bi otvoriti nove mogućnosti za stvaranje radnih mjesta i gospodarski rast u priobalnim područjima; procjenjuje se da je za svaki euro uložen u prikupljanje podataka, kontrolu i jačanje ribarstva moguć deseterostruki povratak;

20. ponavlja da prikupljanje i davanje informacija o morima ne bi smjelo donijeti teškoće ni dodatna administrativna opterećenja lokalnim i regionalnim vlastima te gospodarskim subjektima ⁽¹⁾;

21. pozdravlja to što je Europska komisija u svoj prijedlog uključila društveno-gospodarske podatke iz akvakulture. Odbor smatra da plavo gospodarstvo raspolaže velikim potencijalom kojim može pridonijeti europskom programu za radna mjesta i rast, naročito zato što stvara vrijedna radna mjesta u strukturno slabijim regijama; poboljšano prikupljanje podataka potaknut će inovacije i natjecanje te će smanjiti nesigurnosti povezane s morskim područjima ⁽²⁾;

22. pozdravlja činjenicu da se u prijedlogu poštuje načelo proporcionalnosti kako je navedeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji;

23. pozdravlja značajne napore koje je Europska komisija uložila u primjenu načela boljeg zakonodavstva i pojednostavnjenja prijedloga;

24. predlaže da zakonodavac uspostavi klasifikaciju glavnih vrsta krajnjih korisnika radi dosljednosti s preporukama STECF-a:

1. skupina: obuhvaća najvažnije krajnje korisnike za koje je okvir za prikupljanje podataka (DCF) i osmišljen, među kojima su Komisija, tijela poput ICES-a i STECF-a koje je Komisija odabrala kako bi ih kontinuirano savjetovali i izravno podržavali donošenje odluka u okviru Zajedničke ribarske politike (ZRP) te druga tijela za upravljanje u ribarstvu, kao što su regionalne organizacije za upravljanje u ribarstvu (RFMO-ovi) i Opća komisija za ribarstvo Sredozemlja (GFCM), koja koriste podatke iz okvira za prikupljanje podataka prilikom provedbe svojih politika za upravljanje ribarstvom;

2. skupina: obuhvaća druga tijela poput savjetodavnih vijeća ili podizvođača od kojih Komisija može zatražiti savjet ili analizu koji se temelje na podacima iz okvira za prikupljanje podataka;

3. skupina: uključuje sva ostala tijela, kao što su lokalna i regionalna tijela za koja ribarstvo ima važnu ulogu, nevladine organizacije, udruge ribara i sveučilišta koji podatke iz okvira za prikupljanje podataka žele koristiti za vlastite potrebe;

25. traži da se u prikupljanje podataka povezanih sa zajedničkom ribarstvenom politikom, osim podataka o ribljim stokovima radi postizanja održivosti ribarstva odnosno akvakulture, uključi i prikupljanje pouzdanih podataka o rješavanju pitanja ribljih predatora (npr. vidre, velikog vranca i sive čaplje) kao i drugih strogo zaštićenih životinjskih vrsta (kao što je dabar).

Bruxelles, 10. veljače 2016.

*Predsjednik
Europskog odbora regija*
Markku MARKKULA

⁽¹⁾ NAT-V/044

⁽²⁾ NAT-V/044

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR